

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60639
TELEPHONE: (312) 585-0500

Vol. LXIX Kaina 15 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, BALANDIS — 17, 1975

Nr. 90

Kambodijos gynėjai kapituliuoja

GENEVA. — Tarptautinis Raudonasis kryžius vakar paskelbė, kad Kambodijos valdžia, keturi karininkų ir trijų civilijų komitetas, kreipėsi į Tarpt. Raudonąjį kryžį ir prašė tarpininkauti tarp jų ir Khmer Rouge. Pasiduoda. Prašė, kad pakviestų princą Sihanouką ir tas sudarytų savo vyriausybę, baigtųsi bereikalingas kraujo liejimas. Atsakymo iš Sihanouko dar nebuvo.

Nebėra Sikkim valstybės

New Delhi. — Sikkim valstybės referendumo antrojo etapo laimėjo. 59,637 balsais prieš 1,496 buvo nubalsuota panaikinti monarchiją ir sujungti su Indija. Karalius Chogyal po to pareiškė, kad balsavimai buvo neteisėti, svetimos (indų) kariuomenės prižiūrimi ir įtaigjami. Turėjo būti neutralaus krašto priežiūroje, bet ne tų, kurie kraštą okupavo ir net karalių laiko namų areštą.

Sikkim nepriklausoma karalija Himalajų kalnuose išbuvo apie 300 metų.

PHNOM PENH. — Naujos puolimo bangos sostinės gynėjai neatlaikė. Komunistų daliniai, kovodami rankiniais ginklais, įsiveržė į Phnom Penh miestą. Miestas paskendo dūmuose. Dar buvo girdėti Kambodijos lėktuvų ūžimas ir sproginėjo bombos.

Didžiausias mūšis vakar vyko miesto pietinėje dalyje aplink Jungtinių Tautų tiltą ir rinką. Apie 1,000 namų buvo sugriauta arba sudeginta. Galėjo būti daug žmonių aukų, žinant, kad pabėgėliai kaip tik koncentravosi toje miesto dalyje.

Valdžia kreipėsi į civilius gyventojus, kad perimtų policijos pareigas, kai ginkluoti policininkai buvo pasiūti į pagalbą pervargusiems kareiviams.

Amerikos lėktuvai vis dar paraišutais nuleidinėjo ginklus.

Miestas pradėtas pulti iš visų pusių. Savo pozicijų neatlaikė nei geriausiaji armijos dalis, septintoji divizija. Nuo prezidento rūmų vakar komunistai buvo tik pusę mylios.

Iš komunistų radio pranešimų matyti, kad Kambodiją laikinai administruos Khieu Samphon, kariuomenės vyr. vadas. Sihanoukas, greičiausiai, bus tik marionetinė figūra, priedanga.

Dar 19 kongresmanų už Pabaltijį

Washingtonas. — Lietuvių delegacija — dr. Jonas Genys ir Edvardas Šumanas apsilankė pas kongresmaną Norman F. Lent (resp., N.Y.) ir jam padėjo už jo balandžio 10 įteiktą rezoliuciją, kad Europos Saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje Amerikos delegacija nesutiktų pripažinti rusų įvykdytos Pabaltijo valstybių okupacijos.

Lent yra Atstovų rūmų Užsienio prekybos komiteto narys ir pernai balsavo prieš prekybos nuolaidas Sovietų Sąjungai. Jis taip pat kasmet kartu su kongresmanu Ed. Derwinskiu pasiūlo rezoliuciją, remiančią Pabaltijį. Atstovauja New Yorko 4 distrikto, Nassau County, kur nemažai gyvena ir lietuviai.

Balandžio 10 savo rezoliucijas pasiūlė arba pasirašė kongr. Ed. Derwinski 165 rezoliuciją 19 kongresmanų: Norman Lent (R, N.Y.), Thomas Downey (D, N.Y.), Mario Biaggi (D, N.Y.), Hamilton Fish (R, N.Y.), Peter Rodino Jr. (D, N.Y.), Edward Patton (D, N.Y.), Matthew Rinaldo (R, N.Y.), John Anderson (R, ILL.), Morgan Murphy (D, ILL.), Paul Rogers (D, FLA.), Bill Young (R, FLA.), Joseph Vigorito (D, PA.), Lawrence Coughlin (R, PA.), John Hamersmidt (R, ARK.), Leo Ryan (D, CAL.), Tom Harkin (D, IOWA), Torbert Macdonald (D, MASS.), Garry Brown (R, MICH.), Tom Hagedorn (R, MINN.).

Ok. Lietuvoje mirė aktorė Br. Kurmytė

Kaunas. — Balandžio 4 po ilgos ir sunkios ligos mirė aktorė Bronė Kurmytė — Monkevičienė. Velionė buvo gimusi 1913.VIII. 15 Petrapių. 1918 su tėvais grįžo į Lietuvą. Jos mokymų ir auklėjimo rūpinosi kita scenos menininke — Ona Kurmytė.

Per 35 teatrino darbo metus a.a. Bronė Kurmytė sukūrė daugiau kaip 20 vaidmenų. Gyveno ir dirbo Kauno Dramos ir Jaunojo žiūrova teatruose. Jos vyras Juozas Monkevičius, Kauno Dramos teatro režisierius, 1943 metais banditų buvo užpultas ir nžudytas.

Maskva. — Ildo sekretorius William Simon baigė pasikalbėjimus Maskvoje ir Kime ir išskrido į New Delhi, Indijon.

Kongresmanas Norman F. Lent (resp., N.Y.) su Lietuvos atstovu dr. J. Geniu (k.) ir Baltų komiteto reikalų vedėju Ed. Šumanu.

ROCKEFELLERIS AMERIKOS ĮSIPAREIGOJIMŲ TAIWANUI NEMINI

Čiang Kai-šekas vakar palaidotas

TAIPEI. — Viceprezidento Nelson Rockefellerio misija Tautinėje Kinijoje nėra lengva. Atvykęs į prezidento Čiang Kai-šeko laidotuves, visų nuolat klausinėjamas apie būsimąją Amerikos politiką abiejų Kinijų atžvilgiu. Reikia kalbėti labai atsargiai ir kiekvieną žodį apgalvoti. Paprastai jis atsako: "Draugystė, kuri buvo iki šiol, nepasikeis".

Rockefelleris nieko neužsimena apie apsigynimo sutartį, nekaltina apie karinius įsipareigojimus Taiwaną ginti. Neminėjo to nei prezidentas Fordas savo paskutiniojo kalboje. Nelsonas nekaltina nei apie "kooperavimą", nei apie Amerikos pasitikėjimą naujuoju prezidentu C. K. Yen arba buvusio prezidento sūnumi, dabar premjeru Čiang Čing-kuo. Tik minėjo, kad Kinijos žmonės pilnai pasitiki tais dviem, kuriems atiteko buvusio prezidento palikimas. Paskui išskėlė mirusio Čiang nuopelnus, jo patriotizmą, didelį II pasaulinio karo sąjungininkų draugą ir t. t., bet nieko, kas leistų supasti, jog Amerika ir su naujais vadovais laikysis tų pačių sutarčių, kaip su mirusiuoju. Visada tai kiek baugina kinus ir jie pradeda įsitikinti, jog jie bus Pekinui išduoti, bus nusileista komunistinės Kinijos reikalavimui.

Taiwanu nuogaustavimai atspindi didžiausio Taipei laikraščio

čio "The China Times" vedamąjame: "Tuo metu, kai mes liudime netekę vadovo, esame reikalingi dar didesnės dvasinės pasipirties iš Amerikos. Amerika turi aiškiai pareikšti, kad tebe-šlaiko iki šiol buvusių draugų, jų ryšių ir atnaujina visus anksčiau pasirašytus susitarimus ir pasisąžadėjimus".

Yen Čia-kan, naujasis Tautinės Kinijos prezidentas

Amerika yra vienintelė šalis, kuri į laidotuves buvo atsiuntusi tokio aukšto rango valstybės atstovų. Nebuvo atstovų iš kitų II pas. karo sąjungininkų, kaip Britanijos, Prancūzijos, Australijos, Naujosios Zelandijos, Indijos, Burmos ir kitų. Mažesnieji sąjungininkai buvo atsiuntę savo reprezentantus — Pietų Korėjos premjerą Kim Jong Pil, Pietų Vietnamas senato pirmininką Tran Van Lam, Filipinai aukščiausiojo teismo pirmininką Querube Makalintal. Japonija su Taiwanu diplomatinį santykių neturi, nebuvo nei atstovų, bet kaip privatūs asmenys buvo atvykę du buvę ministrai pirmininkai — Nobusuke Kishi ir Eisaku Sato. Buvo dar mažesnių valstybių delegacijų iš Lotynų Amerikos, Afrikos ir arabų kraštų, viso 20 delegacijų iš 31 valstybės, kurios su Taiwanu palaiko diplomatinį santykius.

Čiang Kai-šekas iškilmingai buvo palaidotas tik vakar, nors mirė balandžio 5. Palaidotas kalnuose, netoli jo vasaros rezidencijos Tzu Hu. Laidotuvių procesiją stebėjo daugiau, negu du milijonai žmonių.

Filipinai: ar Amerika mus gins?

MANILA. — Filipinų prezidentas Ferdinand Marcos nori pradėti pasitarimus su Amerika dėl ten esančių dviejų didžiulių amerikiečių bazų ir duotų įsipareigojimų Filipinus ginti. Reikalas iškilo po žinomų įvykių Indokinijoje. Suprantama, kad Filipinai nori būti užtikrinti, kiek visi pasisąžadėjimai ir sutartys galioja, nori žinoti, ar Amerika ateis į pagalbą tą pačią valandą, kai juos kas užpuols. Tokius įsipareigojimus Amerika yra pakartojusi prezidento Eisenhowerio ir valstybės sekretoriaus John Dulles laikais, o pasirašyta bendro apsigynimo sutartis Trumano prezidentavimo metais.

Užsienio politikos klausimais prezidentas Marcos po kelių dienų pasakys tautai kalbą, palies ir Amerikos pažadus.

Pietų Vietname

SAIGONAS. — Komunistų tankai užėmė Gia Kiem, astuonios mylios į šiaurės vakarus nuo Xuan Loc, kuris yra 38 mylios nuo Saigono. Dėl komunistų artilerijos ugnies Bien Hoa aviacijos bazė buvo uždaryta šešiom valandom.

Saigono kariai buvo išstumti iš Phan Rang prie Kinijos jūros, 165 mylios į šiaurės rytus nuo Saigono. Miestą puolė 40 šiaurės vietnamiečių tankų ir apie 2,000 pėstininkų. Saigono aviacija sunaikinusi pusę tų tankų.

22,000 marinių ir pėstininkų suorganizuoti ginti Saigoną. Pirmas atsparos punktas, kur žada stipriai laikytis, būtų Xuan Loc, miestas kelis kartus ejęs iš rankų ir rankas ir pavirtęs griuvėsiais.

Bus išžudyta 200,000 žmonių

WASHINGTONAS. — Gynbos sekretorius James Schlesingeris Atstovų rūmuose sakė, kad mažiausiai 200,000 vietnamiečių bus išžudyti, visi, kurie ką nors bendro turėjo su amerikiečiais. Sekretorius prašo Kongreso leidimo panaudoti karinius dalinius ir evakuoti tuos, kuriems gresia mirtis.

Sovietai pradėjo gaminti kramtomą gumą

Maskva. — Sovietų Sąjunga pradeda gaminti kramtomą gumą. Jos fabrikai pagamins 28,000 tonų kramtomos gumos per metus. "Pravda" rašo, kad yra iškilusios diskusijos dėl medicininių ir higieniškių kramtomos gumos savybių.

PARYŽIUS. — Pasitarimai apie reikalą suaukti pasaulinę naftos konferenciją, kurioje dalyvautų naftos gamintojai ir jos vartotojai, galutinai iširo, negalint susitarti dėl darbotvarkės.

Portugalija nebus komunistinė

Po balandžio 25 balsavimų kariuomenė kraštutinius prilaikys

Lisabona. — Vienas Portugalijos vyresnysis karininkas, kurio vardas neskelbiamas, yra pasakęs, jog po balandžio 25 balsavimų komunistai bus prilaikyti ir Portugalija komunistine nepasidarys. Kraštas bus tik socialistinis, Filipinai aukščiausiojo teismo pirmininką Querube Makalintal. Japonija su Taiwanu diplomatinį santykių neturi, nebuvo nei atstovų, bet kaip privatūs asmenys buvo atvykę du buvę ministrai pirmininkai — Nobusuke Kishi ir Eisaku Sato. Buvo dar mažesnių valstybių delegacijų iš Lotynų Amerikos, Afrikos ir arabų kraštų, viso 20 delegacijų iš 31 valstybės, kurios su Taiwanu palaiko diplomatinį santykius.

Čiang Kai-šekas iškilmingai buvo palaidotas tik vakar, nors mirė balandžio 5. Palaidotas kalnuose, netoli jo vasaros rezidencijos Tzu Hu. Laidotuvių procesiją stebėjo daugiau, negu du milijonai žmonių.

Karininkai yra tikri, kad rinkimus laimės dvi centrinės partijos, abi antikomunistinės — socialistai ir liaudies demokratai. Su jais bendradarbiaus kariuomenės socialistų vadas, buvęs užsienio reikalų ministeris Mario Soares vėl užims didesnę postą. Kovo 11 dieną bus "sukili-

KALENDORIUS

Balandžio 17: šv. Anicetas, šv. Stefa, Dravenis, Sigita.
Balandžio 18: šv. Apolonijus, šv. Antija, Sudvianis, Totilė.
Saulė teka 6:09, leidžias 7:32.

ORAS

Daugiausia apsiniaukę, šilta, 60 proc. galimybė lietaus, apie 60 laipsnių.

Kambodijos ūkininkų vežimai

Trijų dienų kautynės baigėsi

Beirutas. — Trijų dienų susišaudymas Libane baigėsi, bet prasidėjo vyriausybės krizė, ieško, kas kaltas dėl buvusių neramumų. Ministerio pirmininko Rachid al Sohl kabinetas nori atsistatydinti, bet prezidentas atsistatydinimo nepriima.

Neoficialiomis žiniomis, vien Beirute užmuštų skaičius pasiekė 88, o kiti turi žinių, kad apie 100. Dvigubai tiek yra sužeistų. Nukentėjo daugiausia praeiviai, neįsivėlę į palestiniečių ir falangistų kautynes.

Vilnius. — Statistikos duomenys rodo, kad ok. Lietuvoje kasdien gimsta apie 150 kūdikių. Gimsta daugiau berniukų negu mergaičių. Vienam šimtui mergaičių atitinka 105 berniukai. Balandžio 2 Vilniuje ir Kaune gimė po 24 kūdikius. Šaliauose tą dieną gimė 7, Alytų 5.

Britanijos ūkis bankrutuoja

Londonas. — Britanijos finansų ministeris (chancellor of the Exchequer) Denis Healey parlamentui pranešė, kad reikės užtraukti stambią paskolą užsieny, nes kitaip Britanija negali išiversti. Šiais fiskaliniiais metais deficitas sieks 21.6 bil. dolerių. Biudžetas numatytas 132 bil. dol.

Praėjusiais metais deficitas buvo 9.1 bil. dolerių, o šiemetams rezervuose yra tik 7.1 bil. dol. Praėjusiais metais infliacija buvo 20 procentų, darbininkų ir tarnautojų atlyginimai pakilo net 34 proc. Toks atlyginimų padidėjimas sujaukė krašto ūkį. Valsybės primokėjimai kiekvienam dirbančiajam per metus siekia po 2,400 dol. Britanija, anksčiau vadinta Didžiąja Britanija, bankrutuoja.

Pietų Vietnamo kariai Mekongo upės deltoje

NE VIEN TIK GINTIS

Jau prieš gerą dešimtmetį sybės žmones, dauguma jų rei-
“Chicago Tribune” buvo įsidė-
kalavo tik okupacijos nepripa-
žinimo, bet kai kurie telegramų
ne mintis buvo reikalaujanti A-
merikos, kad ji Jungtinėse Tau-
tose daugiau pultų tuos, kurie
yra nusižengę tarptautinei tei-
sei. Karikatūristo nupieštas
boksinių Dede Samas ragi-
namas užduoti Sov. Sąjungai
smūgius, kurie reikštų štai Lie-
tuvai, štai Vengrijai, štai Latvi-
jai, Estijai, Čekoslovakijai. Tokie
konkrečiai smūgiai, tiksliau —
kaltinimai, parodyti, kas yra
tikrieji karo kurstytojai ir im-
perialistai. Tokie konkretūs pa-
rodymai atskleidę pasauliui,
kas yra okupantas ir laisvės
priešas.

Ligi šiol Amerika per daug
švelniai kalbėjo su kraštų gro-
bikais, ir dabar jau kyla balse-
nų, nepaisant vadinamos detentės,
kad Jungtinėse Tautose Ameri-
ka stipriai pasisakyti, kad ap-
ribotų savo paramą. Illinois se-
natorius Percy taip pat nese-
niai pareiškė, kad Amerika J.
Tautose turėtų stipriai kalbėti.
Jis tai pabrėžė savo raporte se-
nato užsienio reikalų komisijai.
Amerika dažnai laikosi, lyg ji
tikrai būtų kalta.

Pastaruoju metu ir mes lietu-
viai savo reikalavimais ir prašy-
mais nepripažinti Baltijos tautų
okupacijos taip pat per kuklius.
Manytume, jog nereikia bijoti
šaukti, kad okupantas turi pasi-
traukti iš okupuotos Lietuvos
ar jo okupaciją kas pripažįsta
ar ne.

Gausiai mes siunčiame tele-
gramas JAV prezidentui, kongre-
so nariams, senatoriams ir ki-
tiems aukštiems pareigūnams,
kad jie nepripažinti Baltijos
tautų okupacijos. Visa tai tik-
rai gera ir reikšminga, bet, pri-
siminus sen. Percy teigimą, ten-
ka pasakyti, kad mes turime ne
tik reikalausti nepripažinimo, bet
reikalausti patos pirmosios ne-
laimės priežasties pašalinimo,
tai okupacijai jėgų atitraukimo.

Be abejo, niekas mūsų neklaus-
ys, tačiau mes negalime vien
tik sakyti, kad mes būsim ir
toliau kentėtojai, kad mes lauk-
sime — tik palikite tokiam sto-
vyje, kaip yra dabar. Jeigu ja-
me reikalaujame nepripažinimo,
tai nebijokime šaukti, kad Sov.
Sąjunga turi iš okupuotų žemių
pasitraukti. Ypač kiek tai liečia
rezoliuciją, reikalaujančią, kad
Jungtinių Amerikos Valstybių
delegacija Europos saugumo
konferencijoje nepripažintų Sov-
ietų Sąjungos įvykdytos Esti-
jos, Latvijos ir Lietuvos aneksi-
jos. Kaip žinoma, rezoliucija y-
sė gera, bet, kai prasme kitų
kongreso narių paremti rezoliu-
ciją, galima paprašyti, kad jie
rezoliuciją papildytų, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir
rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir
rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir

rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir
rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir
rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir

rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir
rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir
rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir

rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir
rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir
rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir

rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir
rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir
rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir

rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir
rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir
rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir

rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir
rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir
rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir

rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir
rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir
rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir

rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir
rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir
rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir

rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir
rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir
rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir

rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir
rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir
rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir

rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir
rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir
rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir

rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir
rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir
rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir

rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir
rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir
rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir

rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir
rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir
rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir

rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir
rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir
rezoliuciją papildyti, reikalaus-
dami ne tik nepripažinimo, bet ir

IŠ PRIESPAUDOS Į PAKRIKIMĄ

Portugalijos švytuoklė pasiekė kitą kraštutinumą

GEDIMINAS GALVA

Portugalijai piešti reikia labai
ryškių spalvų. Arabų, berberų, fi-
nikiečių, kartaginiečių ir kitų tau-
tų mišinys su keltais vadinasi
portugalais. 1185 m. buvo pa-
skelbta nepriklausoma Portuga-
lija, kuri XV-XVI šimtmečiuose
pasirūmėjo keliautojais, atradė-
jais, prarintusiais europiečių a-
kis, praplėtusiais jų akiražį. Ped-
ro Cabral jau 1500 m. prijungė
Braziliją prie Portugalijos.

Šio meto Portugalijos gyven-
tojų skaičius nesiekia 10 mil., kai
Brazilija turi 106 mil. Ir tie 10
mil. portugalų negali išsimaityti
si savo krašte. Arti 100,000 kas-
met turi svetur sau duonos ieško-
ti. 30 proc. portugalų yra beraš-
čiai, pastaruoju metu pergyvenę
nedarbą ir 30 proc. metinį kainų
pakilimą. 113 dvarininkų valdo
505,000 ha, kai 314,000 mažaze-
mių pragyvena iš 125,000 ha.
Portugalio metinės pajamos sie-
kia 828 dol., bet ir šis skaičius
gali perbėgti. Didžioji tautos pa-
jamų dalis gaunama iš kasyklų
ir pramonės. Žemės ūkio pajam-
os nesiekia net 19 proc.

Dar ryškesni politiniai kraštu-
tinumai.

Kraštutinių savarajė

Karalius Manuelis II 1910 m.
buvo nuverstas ir paskelbta res-
publika. Ji buvo audringa ir rie-
dėjo į pakrikimą. 1928 m. ekono-
mikos prof. A. Salazaras atstatė
ūkinę pusiausvyrą, bet įvedė dik-
taturą, pasirėmusią korporatyvi-
ne santvarka, savo metu išgar-
damasis rašo apie jo pirmininką:

“Jis yra geras biznierių, bet poli-
tinis principų, atrodo, jis dar nėra
pasisavinęs... Ne kiekvienas geras
biznierių yra geras politikas”. O
kovo 7 numery “Naujienų” šulys P.
Stravinskis porina: “Nutraukęs
ryšius su Alti ir susidėjęs su pasi-
metusia Bendruomene, Vliskas jau
galima sakyti, baigia savo dienas.
Yra prie savo likvidacijos”.

Tai ne vieningas kovojimas už
tautos laisvę, o tik okupantų dū-
giantis mūsų piudymais, visiškai
nepaisant Lietuvos laisvinimo dar-
bo konferencijos nutarimų. Laimė,
ty “visų” daug nėra. Juk, tur būt,
ne veltui keliskart buvo pabrėžia-
ma, kad “mūsų fronto spaudos or-
ganai” yra “Naujienos” ir “Laisvoji
Lietuva”. Tokia “visų” dabartinė
santarvė virsta klausimu: ar kairės
ir dešinės dabar nepakeičia masty-
mo ir nemastymo. Šviesos ir tamsos
išsiskyrimas? Todėl “visų” vardan
ir gali būti viena kartą kviečiama:
“Pradėkime vieningus darbus me-
tus” (1975. I. 2). o kitą kartą skel-
biama: “Šitoks išvinių susiskaldy-
mas yra teigiamas reiškinys” (1975.
III. 13). A. L.”

Nieko nepakeitė “Naujienų” vir-
tumas “visų” laikraščiu. Nauja tik
tai, kad panašiai, kaip LB, prade-
dama traktuoti ir Vliską. Kovo 4 ve-

sinta ir Lietuvoje. Jis buvo kuk-
lus viengungis ir vienišas. Po jo
mirties atsirado juokdary, suma-
nusių jį paskelbti šventuoju,
nors jo 40 m. valdymo tarpsnyje
Portugalijoje žinomi labai ne-
šventi įvykiai. Jam susirgus, M.
Caetano tęsė kiek sušvelnintą
diktaturą, galėjusią dar likti il-
gėliau, jei ne painiavos Portuga-
lijos kolonijose, siurbusios valsty-
bės išdą ir portugalų kraują.

1974.IV.25 įvyko perversmas,
kurį darė dešinėsios link-
mės gen. A. de Spinoła, pasitel-
kęs jaunuosius karininkus. Po
perversmo buvo skelbiami šūkiai:
įvesti demokratine santvarką
krašte ir kolonijoms suteikti ne-
priklausomybę. Nesunkiai įvesta
nors ir nepastovi demokratine
santvarka, bet atsirado didelės
klūtys staiga nutraukti ryšius su
kolonijomis. Portugalijoje ėmė
reikštis kairiosios srovės, sie-
kusios sunaikinti 45 m. diktatu-
ros žymes. Praėjusį rugsėjo mėn.
de Spinoła, jau išgarsėjęs vyras,
nusigando jo darytojo perversmo
pasėkų ir atsiskak prezidento pa-
reigų, nes klaidingai suprosto
laisvės vėliava ruošianti kelia
vergijai. Okinis slogutis pastūmė
jo kraštą į politinį pakrikimą. Po
šio neapgalvoto žygio jis neva
ruošė perversmą III.11. Nepavy-
kęs perversmas ryškiai pastūmė
jo kraštą į kairę.

Sparti infliacija, 200,000 be-

damasis rašo apie jo pirmininką:
“Jis yra geras biznierių, bet poli-
tinis principų, atrodo, jis dar nėra
pasisavinęs... Ne kiekvienas geras
biznierių yra geras politikas”. O
kovo 7 numery “Naujienų” šulys P.
Stravinskis porina: “Nutraukęs
ryšius su Alti ir susidėjęs su pasi-
metusia Bendruomene, Vliskas jau
galima sakyti, baigia savo dienas.
Yra prie savo likvidacijos”.

Tai ne vieningas kovojimas už
tautos laisvę, o tik okupantų dū-
giantis mūsų piudymais, visiškai
nepaisant Lietuvos laisvinimo dar-
bo konferencijos nutarimų. Laimė,
ty “visų” daug nėra. Juk, tur būt,
ne veltui keliskart buvo pabrėžia-
ma, kad “mūsų fronto spaudos or-
ganai” yra “Naujienos” ir “Laisvoji
Lietuva”. Tokia “visų” dabartinė
santarvė virsta klausimu: ar kairės
ir dešinės dabar nepakeičia masty-
mo ir nemastymo. Šviesos ir tamsos
išsiskyrimas? Todėl “visų” vardan
ir gali būti viena kartą kviečiama:
“Pradėkime vieningus darbus me-
tus” (1975. I. 2). o kitą kartą skel-
biama: “Šitoks išvinių susiskaldy-
mas yra teigiamas reiškinys” (1975.
III. 13). A. L.”

Nieko nepakeitė “Naujienų” vir-
tumas “visų” laikraščiu. Nauja tik
tai, kad panašiai, kaip LB, prade-
dama traktuoti ir Vliską. Kovo 4 ve-

Nieko nepakeitė “Naujienų” vir-
tumas “visų” laikraščiu. Nauja tik
tai, kad panašiai, kaip LB, prade-
dama traktuoti ir Vliską. Kovo 4 ve-

Nieko nepakeitė “Naujienų” vir-
tumas “visų” laikraščiu. Nauja tik
tai, kad panašiai, kaip LB, prade-
dama traktuoti ir Vliską. Kovo 4 ve-

Nieko nepakeitė “Naujienų” vir-
tumas “visų” laikraščiu. Nauja tik
tai, kad panašiai, kaip LB, prade-
dama traktuoti ir Vliską. Kovo 4 ve-

Nieko nepakeitė “Naujienų” vir-
tumas “visų” laikraščiu. Nauja tik
tai, kad panašiai, kaip LB, prade-
dama traktuoti ir Vliską. Kovo 4 ve-

Nieko nepakeitė “Naujienų” vir-
tumas “visų” laikraščiu. Nauja tik
tai, kad panašiai, kaip LB, prade-
dama traktuoti ir Vliską. Kovo 4 ve-

Nieko nepakeitė “Naujienų” vir-
tumas “visų” laikraščiu. Nauja tik
tai, kad panašiai, kaip LB, prade-
dama traktuoti ir Vliską. Kovo 4 ve-

Nieko nepakeitė “Naujienų” vir-
tumas “visų” laikraščiu. Nauja tik
tai, kad panašiai, kaip LB, prade-
dama traktuoti ir Vliską. Kovo 4 ve-

Nieko nepakeitė “Naujienų” vir-
tumas “visų” laikraščiu. Nauja tik
tai, kad panašiai, kaip LB, prade-
dama traktuoti ir Vliską. Kovo 4 ve-

Nieko nepakeitė “Naujienų” vir-
tumas “visų” laikraščiu. Nauja tik
tai, kad panašiai, kaip LB, prade-
dama traktuoti ir Vliską. Kovo 4 ve-

Nieko nepakeitė “Naujienų” vir-
tumas “visų” laikraščiu. Nauja tik
tai, kad panašiai, kaip LB, prade-
dama traktuoti ir Vliską. Kovo 4 ve-

Nieko nepakeitė “Naujienų” vir-
tumas “visų” laikraščiu. Nauja tik
tai, kad panašiai, kaip LB, prade-
dama traktuoti ir Vliską. Kovo 4 ve-

Nieko nepakeitė “Naujienų” vir-
tumas “visų” laikraščiu. Nauja tik
tai, kad panašiai, kaip LB, prade-
dama traktuoti ir Vliską. Kovo 4 ve-

Nieko nepakeitė “Naujienų” vir-
tumas “visų” laikraščiu. Nauja tik
tai, kad panašiai, kaip LB, prade-
dama traktuoti ir Vliską. Kovo 4 ve-

Nieko nepakeitė “Naujienų” vir-
tumas “visų” laikraščiu. Nauja tik
tai, kad panašiai, kaip LB, prade-
dama traktuoti ir Vliską. Kovo 4 ve-

Nieko nepakeitė “Naujienų” vir-
tumas “visų” laikraščiu. Nauja tik
tai, kad panašiai, kaip LB, prade-
dama traktuoti ir Vliską. Kovo 4 ve-

Nieko nepakeitė “Naujienų” vir-
tumas “visų” laikraščiu. Nauja tik
tai, kad panašiai, kaip LB, prade-
dama traktuoti ir Vliską. Kovo 4 ve-

Nieko nepakeitė “Naujienų” vir-
tumas “visų” laikraščiu. Nauja tik
tai, kad panašiai, kaip LB, prade-
dama traktuoti ir Vliską. Kovo 4 ve-

Nieko nepakeitė “Naujienų” vir-
tumas “visų” laikraščiu. Nauja tik
tai, kad panašiai, kaip LB, prade-
dama traktuoti ir Vliską. Kovo 4 ve-

KOVA UŽ PASAULIO VANDENIS

Kas valdys jūrų ir vandenynų gelmes

P. INDREIKA

Zemėje yra tik trys ketvirta-
daliai sausumos. Sausuma dar iš-
raižyta upių, ežerų ir net gaivi-
nančių šaltinių. Be vandens trokš-
ta žuvis, miršta žmogus, vysta
ir džiūsta augalai, išnyksta civi-
lizacijos. Tai sena tiesa, kurią pa-
tvirtina praktiškas gyvenimas ir
istoriniai daviniai, prie didesnių
vandens telkinių sužydėjo asirų
ir babiloniečių kultūra. Ją gaubė
ir gėlavino Tigro ir Eufrato upės.
Prie Nilo pakrančių egiptiečiai
statė maldyklas, o saulės išde-
gintoje dykumoje — mirusiems
faraonams piratines ir sfinksus.

Egėjos jūros pakraščiuose rai-
dą. Nesėkmingas bandymas dar-
dyti perversmą, kuriame buvo i-
veltas gen. Spinoła, pastūmėjo
nelemta kryptimi. Po nesėkmin-
go perversmo sudaryta 24 asme-
nų kairi revoliucinė taryba,
kuri turi teisę prižiūrėti vyriausybės
darbą ir keisti jos nutarimus.
Vieno metu buvo suvalsty-
bintos draudimų bendrovės ir
portugalų valdomi bankai, kurie
turėjo didelės įtakos pramonėje
ir žemės ūkyje. Po šio žygio ruo-
šiamasi nusavinti stambesnes
pramonės įmones ir dvarus.

Šimtai asmenų suimti. Prasidė-
jo kairiojo sparno terorizmas.

Pagarba vandenims

Visos tautos vandenynams ir
jūroms reiškė pagarbą ne tik
iš baimės, bet ir dėl neišsenka-
mo maisto šaltinio. Lietuviai, iš-
reikšdami jūrai pagarbą per die-
munistų partijas.

Krikščionys demokratams glau-
džiai bendravo su gen. de Spino-
la.

Krikščionys demokratams atsto-
vauja nepasiturintiems šiaurinės
krašto dalies ūkininkams ir kon-
servatyviems miestelėnams, esan-
ties netoli proletariato. Jie su-
maniai panaudojo propagandą,
rėmėsi krikščionybe ir siekė kra-
stę tvarkos be teroro.

Krikščionių demokratų parti-
jos uždarymas palietė demokrati-
nį socialinį centrą, kuris buvo su
tares su krikščionimis bendradar-
biauti rinkimų metu.

Portugalijos politinis likimas
bus sprendžiamas IV.25 rinki-
muose. Šio meto duomenys sako,
kad komunistai turės tenkintis
15 proc. balsų geriausių atveju.
Rinkimuose vargu portugalai pa-
suks į kraštutinę kairę.

Svarbiausias klausimas, ar 45
metus auklėti korporatyvinėje
santvarkoje katalikai portugalai
sugebės išlaikyti demokratine
santvarką ir likti Vakarų Euro-
pos valstybių bendruomenėje?

vaitį Bangpūtį ir aukodami jam
aukas prašydavo, kad bangų die-
vaitis nepykėtų.

Dar prieš visokių potvarkių ir
įstatymų išleidimą apie vandens
taršą, lietuviai turėjo nerašytą
įstatymą: nesipauk į vandenį, nes
pats gersi. Iki pastarųjų laikų šis
įspėjimas buvo gerbiamas, nes
mūsų bočių gyvenimas buvo glau-
džiai susijęs su vandeniu, ypač
su gydomaisiais šaltiniais, upė-
mis ir ežerais, Baltijos jūros gin-
tariniais pakraščiais.

Kova dėl vandens

Iki XVII a. ir kitos tautos ne-
daug kreipė dėmesio į vandenynus
ir nesirūpino, kas juos val-
do, laikydamos, kad tai yra Die-
vo dovana visiems. Augant pra-
monei ir prekybai, ypač jūrų
transportui plečiantis, žvejyba iš-
kėlė daugybę nesupratimų ir karų.

Zemės sausumų tautos be ka-
rų, nepasiskirstė, sukurdamos kru-
viniausias istorijas, žmonių žu-
bimys, plėšimys ir tautų perkli-
nojimas iš vienos vietos į kitą.
Dar ir šiandien šis procesas ne-
sibaigia. Tik priminkime, kas
vyksta šiandieninėje Sovietų Rusi-
joje ir jos okupuotose kraštuose.
Nemažiau kraują madažytos
ir vandenynų bangos. Vandenynai
yra dideli ir platus, nes jie
sudaro viso žemės paviršiaus 71
proc., todėl karams vesti vietos
dar ilgai užteks.

Iš tikrųjų yra tik vienas vandenynas
apimantis 361,059,000 kv.
km viso žemės paviršiaus. Tačiau
įprasta šį vandens plotą dalyti
į tris pagrindinius vandenynus:
Atlantą, Pacifiką ir Indijos. Šių
vandenynų dalys, nusitęsiančios
į žemės asigalį, vadinamos šiau-
rės — Arktikos, pietų — Antarkti-
kos vandenynais.

Septynioliktame šimtmetyje
paruoštas Jūrų kodeksas veikia ir
dabar, bet jis jau paseno. Po II
pasaulinio karo atsirado naujos
valstybės, kurios pradėjo reikšti
norą dalyvauti vandenynų tvar-
kyme ir jų turtu išnaudojime.

Naujos sutartys

Venecueloje 1974 m. buvo su-
šaukta konferencija šiems ne-
susipratimams išlyginti. Susirin-
ko 2000 atstovų ir įvairių jūrų
teisės žinovų iš 148 valstybių.
Daugybė klausimų išspręsti rei-
kia ir daug pastangų, nežinant,
kokie būtų išmintingi atstovai.
Bet konferencija buvo atidėta.

(Nukeita į 4 pusl.)

NEIŠNAUDOTOS PROGOS

Kontr. švaigybinių atstovų žingsniai

JONAS DEMERECKIS

33

Sniečkaus elgesys su bedarbiais

Okupacijos metu buvau Kaune. Mano darbas ne-
buvo aktyvus, suėmimo, iš karto ir nesitiekiau. Ir tai
buvo dar viena mano gyvenimo klaida. Greit pasirei-
škė okupanto prievarta. Prasidėjo areštai. Daugelis bai-
minosi, kad gal šiandien bus suimtas įstaigoje ar naktį
namuose.

Rugpjūčio 5 d. kartu su manim atleido 20 tar-
nautojų. Atleisti jie iš darbo susimėti į tuštesnį kori-
dorių ir nutarė eiti pas Sniečką, motyvuodami, kad,
jeigu atleido iš darbo be jokios kaltės, tai paprašys-
me rekomendacijų kitam darbu gauti. Tie visi, kurie
nuėjo gauti rekomendacijų pas Sniečką, o jis jau tada
buvo užėmęs Saugumo departamente pagrindinį po-
stą, buvo Sniečkaus pašauktų rusų kareivių suimti.
Sniečkus pasakė: “Jiems duosime darbo”. Tų visų tar-
nautojų daugiau niekas Lietuvoje nematė.

Jau nuo okupacijos pradžios ėmiau sudarinėti
planus, kaip laikytis, kad prateisčiau ilgesnį laiką ne-
suimtas. Mes, atleisti iš darbo, ir mūsų geri pažįsta-
mi visokių rūšių veikėjai, patriotai, prekybininkai nu-
tūrėme nedideliais skaičiais žmonių suėti į Vytauto
prospekte buvusius kapus pasidalinti informacijomis.
Suėję džiaugėmės, kad okupanto karas su vokiečiais
jau neišvengiamas. Bus tas laimingas, kas ilgiau
pratęs nebūdamas suimtas. Pas mus su žiniomis ir in-
formaciją ieškodami atvykdavo atleisti iš Vilniaus

ir kitų centrų. Vėliau žinios būdavo perduodamos į ki-
tus centrus.

Visiems, kai tik atleisdavo iš darbo, tuojau atim-
davo ir butą. Aš turėjau du butus. Vienas buvo Aukš-
toje Panemunėje. Iš ten tuojau turėjau bėgti, nes buto
savininkas, kai grįžau nakvoti, pareiškė, kad buvo at-
ėjęs žmogus ir manęs ieškojo.

Okupantai ruošėsi “liaudies seimo” rinkimams, tai
visoje respublikoje vykdė daugiau suėmimų, ypač as-
menų, kurie gali veikti į liaudį, kad neitų balsuoti, ir
daryti visokių sabotažo darbų.

Kapuose buvo padarytas susirinkimas ir nutarta,
kad visi, kurie tik gali, turi vykti į kaimus, jeigu nori
ilgiau nutęsti suėmimą. Apie rugpjūčio pabaigą persi-
kėliau į kaimą. Čia vėl tas pats. Mes žinojome, kad,
jeigu karo greitai nebus, ilgai išsislapstyti bus neįma-
noma. Ateis žiema ir okupantai su išgamų pagalba
visus suims.

Gyvenimas kaime

Iš pradžių okupantas suiminėjo tuos, kurie netu-
rėjo darbo, kurie buvo įskusti. Pradėjo suimti ypač
inteligentus, kurie galėjo turėti įtakos agitacijoje prieš
rinkimus į “liaudies seimą”.

Pamaniau, kad savo ūkelyje negaliu toliau gyven-
ti. Reikia ieškoti darbo, kad nesimaiščiau stribams
akyse (stribai — tai okupantui tarnaujant lietuviai iš-
gamos).

1941 m. kovo 27 d. iš ryto ką tik buvome sukile.
Išgirdome lojant šunį. Per langą pastebėjau, kad jau
kieme du vyrai, iš kurių vienas su rusų kario unifor-
ma. Į kambarį įėjė pasakė, kad jie darys kratą. Kratą
darant įsakė nė vienam iš namų nepasišalinti. Krata
tešėsi ištisa diena. Ant gyvenamojo namo aukšto vie-
noje vietoje 1936 m. buvau padėjęs jūrų karininko
trumpą durtuvėlį su sidabrine makštimi. Tais pačiais
metais buvau Palangoje atostogų ir čia, eidamas pa-
jūrin ieškoti gintaro, radau durtuvėlį. J

MAGDALENA GALDIKIENĖ — VISUOMENININKĖ IR ORGANIZATORĖ

ALICJA RCGYTE

Magdalena Draugelytė - Galdikiene gimė Vilkauskio apskr., Gižų valsč., Bardauskų kaime. Duktė mokytojo Petro Draugelio, susipratęs lietuvių, knygnešio, nuo vaikystės dienų auklėjama lietuviška dvasia.

Magdalena Galdikiene visą savo gyvenimą nuo ankstyvos jaunystės pašventė visuomeniniam darbiui ir Lietuvos jaunimo auklėjimui.

1910 metų pavasarį bigusi Marijampolės gimnazijoje jau rudeni pradėjo mokytojos darbą Liepojos lietuvių mokykloje. Sekančiais mokslo metais dėstė lietuvių kalbą Obelių mergaičių ūkio mokykloje.

Nepasitenkindama įsigytomis gimnazijoje žiniomis, jau 1912 metais įstojo į Petrapilio aukštųjų pedagoginių kursų. Baigusi kursus 1915 m. dėstė lietuvių kalbą Sv. Kotrynos gimnazijoje Petrapilyje. Žiburio mergaičių progimnazijoje Trapiuose, o vėliau Rusijoje pirmo pasaulinio karo metu. 1917 m. iškėlė už dalininko A. Galdiko.

1918 metais grįžusi į Lietuvą mokė "Saulės" draugijos gimnazijoje ir mokytojų seminarijoje Kaune. Nuo 1922 metų iki 1940 bolševikų pirmos okupacijos buvo Kaune Mergaičių mokytojų seminarijos direktorė ir pasaulinės literatūros mokytoja. Nuo 1941-44 metų buvo Taikos mokyklos dailės instituto ir aukštesniosios Technikos mokyklos Kaune vyresnioji mokytoja.

Vokietijoje Magdalena Galdikiene užbaigė savo mokyto ir auklėjimo darbą lietuviškose mokyklose, šviesdama ir auklėdama jaunąją lietuvių kartą.

Man teko laimėti būti jos mokytoja Kaune mokytojų seminarijoje. Ji dėstė mums, būsimoms mokytojoms, pasaulinę literatūrą. Su dideliu dėmesiu klausydavome jos įdomaus dėstymo. Žavėjome jos erudiciją ir gilų dėstymo dalyko žinojimą, žavėjome jos visuomeninio veikimo ir kilnaus gyvenimo pavyzdžiu, mokėmės gyvenimo iš jos turinčių praktiškų paskaitų mūsų ateitininkų ir sodaliųjų susirinkimuose. Jos veiklaus gyvenimo pavyzdžiu stengėmės sekti ir vėlesniame mūsų gyvenime ir darbuose Lietuvoje ir išeivijoje.

Magdalena Galdikiene buvo ne tik pavyzdinga mokytoja ir auklėtoja, bet veikė ir energinga visuomeninė veikėja. Šakotėje visuomeninėje jos veikloje bene svarbiausia vieta užima jos ilgametė veikla Lietuvių Katalikų Moterų draugijoje, kurios pirmininkė ji buvo nuo 1919 iki 1940 metų.

Jos vadovaujama LKM draugija buvo veikliausia ir gausiausia moterų draugija Lietuvoje. Nebuvo parapijos, kur nebuvo draugijos skyriaus, kurio M. Galdikiene nebūtų aplankiusi. Ji lankydama draugijos skyrius, skaitė paskaitas, duodama daug naudingų patarimų ir nurodymų lietuviškos moters veikimui ir vaikų auklėjimui.

1920 metais M. Galdikienei atsiradė plati veiklos dirva, nes ji buvo išrinkta į Lietuvos Steigiamąjį seimą. Krikščionių demokratų sąrašą. Seime ji dirbo švietimo darbo bei socialinės apsaugos ir knygyno komisijose. 1925 metais buvo išrinkta seimo sekretore, o 1926 m. seimo vicepirmininke.

Nuo 1923 m. suorganizavo moterų katalikų organizacijų vyriausiąją sekretoriatą ir jam pirmininkavo iki 1934 m. Suorganizavo tos sąjungos inteligentių sekciją — Moterų talką. Nuo 1936 m. buvo išrinkta į katalikų veikimo centro vyriausiąją valdybą.

1947 m. atvykusi į Paryžių stojo į visuomeninį darbą Lietuvių šaltos draugijos ir Pasaulio Moterų sąjungos lietuvių komiteto. 1951 m. įkūrė Pasaulio Lietuvių katalikų organizacijų sąjungą ir buvo jos pirmininkė.

Atvykusi į New Yorką 1952 metais veikė įvairiose lietuviškose organizacijose: Katalikų Moterų sąjungoje, Ateitininkų sendraugijų sąjungoje. Nekalto Prasidėjimo seserų remėjų įvairiose pareigose. Ji nebuvo tose organizacijose pasyvi narė, bet veikė, organizavo ir, kada reikėjo, vadovavo.

Ne svetima buvo M. Galdikienei ir lietuviška spauda, į kurią pradėjo rašyti dar būdama gimnazijos mokytoja. Bendradarbiavo dienraščiuose ir žurnaluose: "Vaidilutėje", "Ateityje", "Lietuvaitėje", "Ryte", "Moteryje".

LIETUVIŲ KALBA — RAKTAS IR KLIOTIS

Jaunimo kongreso atstovų rūpestis
ROMAS SAKADOLSKIS

Esame Jaunimo kongreso atstovų rinkimų išvakarėse. Kandidatai turi rinkimų komisijoms prisistatyti iki balandžio 20 d., o rinkimai numatomi gegužės 3-4 d. Amerikos lietuvių jaunimui šie rinkimai yra lyg pirmasis egzaminas, nes per juos pamatysime, kokie yra perėję kelių mėnesių kongreso ruošos pastangų vaisiai.

Nuo pat šių metų pradžios kalbama apie tinkamų atstovų išrinkimą, sudarytos griežtos taisyklės "populiarieji" nuo "veikliųjų" atrinkti, o gegužės 17-19 d. Londone, Kanadoje, šaukiamas suvažiavimas pradėti juos ruošti.

Trys esminiai klausimai

Kam ruošti? Kas bus Pietų Amerikoje, dėl ko reikia prieš visą pusmetį slėptis? Kokie bus ten svarstomi klausimai, kuriems spręsti reikia "neeilinių" jaunųjų?

Nors svarstyti reikalų eilę yra ilgoka, juos galima surikiuoti į tris pagrindines kategorijas — lietuvių kalbą, Lietuvos ateitį ir tarpusavių ryšių prasmingumą. Visi trys atsispindės ir Jaunimo kongreso studijų dienų programoje, kurią dabar baigiama ruošti ir kuri bus netrukus paskelbta.

Kitakalbų srovė

Užpėnai vasarą. Mokytojų

KOVA UŽ VANDENIS

(Atkelta iš 3 pusl.)

nes komunistiniai kraštai pradėjo dėti Lenino ir Markso socialines teorijas, kiniečiai reikalavo, kad valstybės autoritetas būtų pratęstas iki 200 mylių nuo pakrančių ir pripažintas teritoriniais vandenimis. Amerikai pasitenkino tik 12 mylių ruožu ir netrukdyti laivams praplaukti pro įvairius sąsiaurus ne tik taikos, bet ir karo metu. Sovietų Sąjunga puolė Ameriką, kad ji grobsto iš vandenynų nikelių, kobalto, vario rūdies, magneziją ir kt., net pasiskundus laivus, alyvą. Prie šios konferencijos prisidėjo ir arabų kraštai.

Paskendę laivai

Iš jūrų gelmių seniai traukiami paskendę laivai senovės romėnų, ispanų ar anglių. Juose randa įvairių senienų ir vertingų daiktų — aukso ir kitų brangiųjų. Amžių bėgyje vandenynų dugne susikaupė dar žmoniui mažai žinomų turtų, kuriuos

Magdalena Galdikiene

"Dirvoje", dienr. "XX Amžiuje", "Drauge".

Korp. "Giedros" kultūrininkės ir visuomenininkės, įvertindamos M. Galdikiene darbus lietuvių visuomenėje Lietuvoje ir išeivijoje, mokymo ir auklėjimo srityje, pasirūpino, kad ji būtų nufilmuota. Su tuo filmu supažindinamas Chicago lietuvių visuomenės rengiamas gegužės 3 d. 7 val. vakaro Jaunimo centre. Apie jos nuveiktus darbus ir asmenį paskaitą skaitys Iza Motekaitienė.

studijų savaitėje Dainavoje, psichologas dr. Algis Norvilas savo paskaitoje pasakė tai, ką jaunimas ir su juo dirbantieji seniai žinojo, tik vengė viešai pabrėžti. Pasak jo, jaunomenėje lietuvių kalba yra tapusi "ceremonialine". Kitaip sakant, ji tebenaudojama "oficialiai", t. y. mitymams ar susirinkimams praversti, o tuo tarpu savo tarpe bendraudamas jaunimas beveik išimtinai naudojasi anglų kalba.

Tai nėra naujas reiškinys. Ne nuostaba, kad gyvenant kitakalbėje apsuptyje aplinkoje, lietuvių kalba menkėja. Net ir sąmoningai bandančių savo tarpe reguliariai kalbėti lietuviškai, dažnas turi stabtelėti ir pagalvoti, — bet ne tam, kad būtų mintį sunku vystyti, o todėl, kad trūksta žodžių, t. y. tinkamų išreikšti lietuvių kalba. Sudėtingesnius sakinius galop tenka pirmiausia suformuluoti angliškai mintyse, o paskui balsais juos pateikti vertimu į lietuvių kalbą.

Kalbos nykimą paveikia ir ne laukti pasitraukimai iš mūsų tarpo tie, kurie darbuojasi jaunomenėje, kaip lietuviško žodžio puoselėtojai. Antai, kas užpildys gilia spragą, paliktą dar visai neseniai iš gyvųjų tarpo išsiskyrusių Dailės Juknevičienės ir Leono Barausko?

Nuorūšas į nuostolius

Kalbos nykimo išdavos orga-

šandien jis jau bando pajudinti. Pacifiko vandenynas netoli San Diego, Calif., buvo užtikti milžiniški klodai vario rūdies, nikelio, kobalto ir kitų mineralų. Žaliavos rasta 7-16,000 pėdų gylėje. Vandenynų turtų kontrolė Amerikai pasitęgė į tarptautinį triūnolą ar, pavyzdžiui, Jungtinių Tautų globali. Sov. Rusija griežtai pasipriešino. JAV medžiojančių jūrų turtus, Sovietų paskendusių povandeninių laivų, o iš keltus jūrų akus palaidojo su religinėmis apiegomis, kas nesuderinama su komunistiniu Rusijos jūrinių auklėjimu. Ši istorija šandien jau atsidūrė spaudos puslapiuose. Ir Sovietų Sąjungai sunku nuslėpti nuo savo žmonių, kad jos povandeninis laivas paskendo netoli Havajų.

Išsirus vandenimis istorijos bėgyje nuriudėjo daug karčių žmogaus asarų. Dar daug jų nuriudės, suradus masinančius turtus. Bet nėra pasaulyje tokios paslapties, kuri neiškiltų dienos švieson. Pasaulis sužino ne tik Sovietų Rusijos, bet ir vandenynų paslaptis.

nizuoto jaunimo tarpe yra labai aiškios. Tik reikia pasižiūrėti į "nubyrantį" jaunimo gausą. Viena pagrindinių pasitraukimo priežasčių ir yra lietuvių kalba. Silpnai ar visai nekalbantiems lietuvių kalba tapo neperkopiama kliūtis.

Didžiojoje lietuvių kolonijoje, kaip Chicagoje, tas nubyrėjimas vyksta kai kurių visai nepastebimas, nes pasiliekančiųjų kol kas pakanka. Visai kitaip yra rečiau lietuvių apgyventose vietovėse, kur ta problema pasidariusi labai aktuali.

Rūpestis dėl kalbos trūkumų pasiūlymus sugrąžinti organizuoti lietuvių gyvenimą yra pradeda reikšti ir jaunimo tarpe. Tai nenuostabu, kai pamatai, kad geras pažįstamas ar tiesiog artimas draugas pradeda tolinėti, jam nepažįstamų žodžių bėgimas. Tuo rūpinasi ir Lietuvių bendruomenė, nes jaunimas ir yra bendruomenės būsimų jėgų šaltinis.

Kai kurie, jų tarpe ir šio straipsnio autorius, į kalbą iki šiol žiūrėjo labai griežtai. Besąlyginai teigta, kad be lietuvių kalbos neįmanoma ir lietuvių išeivija. Juk kalba yra pats pagrindinis elementas! Tad jos nykimas yra lygus išeivijos mirčiai.

Be abejo, kalba yra tas raktas, kuriuo atidaromos durys į savitą, lietuvišką pasaulį — tautinėms vertybėms perduoti, kultūrinėms apraiškoms puoselėti. Tačiau negalima nesuabejoti prasmingumu kategoriškos laikysenos, jeigu ji verčia į nuostolius nurašyti visus tuos, kurie nemoka kalbos, o tokių vis daugėja. Ar tai gali pasitarnauti išeivijai arba lietuvių tautai apamai? Vargiai. Drauge žinotina, kad, jeigu nebus atkaltai kovojama už lietuvišką žodį, tai jis mūsų tarpe ir nepatvers.

Kalbos klausimas

Kaip matyti, kalbos problema yra sudėtinga ir reikalauja ne lengvabūdiškų atsakymų. Kaip tik dėl to dabar jau pats laikas pradėti sąmoningai ieškoti būdų, kaip su ja susidoroti. Jeigu veikla šiandien, vadovaujama Lietuvoje augusių ar bent ten gimusių, dar gali patverti šios problemos neišsprendimą, tai, laiku bėgant, ji darysis kaskart didesnis ir sunkiau įveikiama. Ji ir dabar iškyla jaunimui, kurie ruošiasi rinkti arba būti renkami Jaunimo kongreso atstovais.

Aišku, trečiasis kongresas nėra visa gydantis vaistas. Būtų tikrai naivu tikėtis, kad Pietų Amerikoje bus surasta kokia magiška "formulė" šiai padėčiai pataisyti. Greičiau kongresas atliks jaunimo nuotakas ir todėl gali būti ypač naudingas, ieškant sprendimų kalbos problematikoje.

Drauge reikia nepamiršti, kas trečiąjį kongresą organizuoja. Ne kas kitas, o trečios ir ketvirtos kartos jaunimas, kurio didžioji dauguma sunkiai susikalba ir paprasčiausia "virtuvine kalba". Kas gi būtų, jeigu ir Pietų Amerikoje griežtai būtų laikomasi kalbos mokėjimo taisyklės. Vargu pakaktų jėgų šiam kongresui suruoti. Tuo pačiu nepamirština, kad ten vyksta ir tam tikras tautinis atgimimas, kuris yra paskatinęs iš naujo griebtis elementorių dainų ir mokyti lietuvių kalbos ne tik mažamečius, bet ir paaugus ir jau subrendusį jaunimą. Bus ne tik domu, bet taip pat labai naudinga pasižiūrėti, kokie šių kelių metų pastangų rezultatai.

Labai aišku, jog šiame Kongrese kalbos klausimas nebus užmirštas. Iš gaurės Amerikos važiųjų atstovai, prieš išvykdamą turi atvirai pasidairyti savo gyvenamose vietovėse, paieškoti tų "nubyrėjusių", pasikalbėti su jais kaip lygūs su lygiais, o ne kaip su antros klasės ar "netikrais" lietuvišiais. Savotiškai ironiška, kad tenka vyksti į tolimą Pietų Ameriką, siekiant geriau suprasti kalbos

Hamilton, Ont.

GYVATARO SUKAKTIS

Dar niekuomet išeivijos lietuvių gyvenime tautiniai šokiai nebuvo taip išstoję, kaip po antrojo pasaulinio karo. Beveik kiekviena lietuvių kolonija turi tautinių šokių grupę bei ansamblių, su kuriais pasirodo mūsų įvairiose parengimuose ar reprezentuodami lietuvių svetimtaučiu tarpe.

Kodėl jau šapus Atlanto išaugęs lietuviškas jaunimas yra pamėgęs tautinius šokius? Į šį klausimą gražų atsakymą davė Hamiltono Gyvataro vadovė G. Breichmanienė pareikšdama: "Iš patirties galiu pasakyti, kad lietuvių jaunimas nėra blogas ir šių laikų dvasios labai paveiktas. Gal būt, griežtesnis auklėjimas šeimoje, bendruomenėje mums vis tik padarė pranašesnių už kanadiečių vaikų daugių atvejų. Tautinis šokis nereikalauja iš jaunuolio ypatingo pasiruošimo. Jam pakanka gimto ritmo jautimo ir sugebėjimo savo kūno judesius koordinuoti, kad tautinio darbo pasirodymų pasiektų apčiuopiamų rezultatų. Pats darbas taip pat yra savotiška pramoga, nes laisvalaikis praleidžiamas panašaus amžiaus draugų tarpe, stengiantis ir siekiant tam tikro tikslo. Ką jaunimas gali mėgti labiau už judesį, džiaugsmą, laikysenos, jeigu ji verčia į nuostolius nurašyti visus tuos, kurie nemoka kalbos, o tokių vis daugėja. Ar tai gali pasitarnauti išeivijai arba lietuvių tautai apamai? Vargiai. Drauge žinotina, kad, jeigu nebus atkaltai kovojama už lietuvišką žodį, tai jis mūsų tarpe ir nepatvers.

Neatsilikio nuo kitų kolonijų

problemas, kurios vystosi čia pat mūsų tarpe. Bet nepaslapstis, kad kaimyno kieme piktžolės labiau pastebimos, negu savajame.

LAUMES JUOSTA
LIETUVIŠKA KAMERINĖ MUZIKA
LIETUVIŲ TAUTINIAI ŠOKIAI

LIETUVIŠKŲ KANKINIŲ KOPLYCIOS VAIKŲ NE PASVINTINIMO ISKILMĖS
OI TOLI TOLI
JOREIVIŲ KELIAI

RADIO VAKARUSKININKES DAINUOJA
SVAJONIŲ ŽEMĖ
SILUVOS MARIJOS KOPLYCIOS PASVINTINIMO IR RELIGINIO CONCERTO MOMENTAI
ZIRGINELIAI

DAINOS
GRĮSIM, GRĮSIM
MUZIKA FRANZ LISZT
KETURI AUTORIAI: Poezija ir muzika:
IV LITERATŪROS VAKARAS
LITERATŪROS VAKARAS
SEK PASAKĄ
RINKINYS 18
RINKINYS 19
RINKINYS 25
26
27
28

AKVARELĖ
L. T. M. ANSAMBLIS "CIURLIONIS 30"
LIETUVIŲ KOMPOZITORIŲ DAINOS
KOKIAIS KELIAIS AŠ KELIAUČIAU
GAUDŽIA TRIMITAI
TEVISKES NAMAI
Br. Budriūno kūriniai,
"GELBĖK MUSI!" IR KITOS GIESMĖS
Philadelphia Lietuvos choras "Viltis".
"LIETUVIŠKOS GIESMĖS"
MES ŽENGIAM SU DAINA
MANO ATSIMINIMAI LIETUVOS
DAINUČIAM SU LEONE
DAINOS IR ARIJOS
SUK, SUK RATELĮ
VASARIO 16. LIETUVOS NEPRIKLAUSOMY
BES 50 METŲ MINEJIMAS
ZIBURĖLIS

(Illinois valstybės gyventojai prie tų kainų pridėkite 5% taksą mokesčiams ir 25 centus persiuntimui)

Užsakymus siųskite: **DRAUGAS**
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

KANADOS ŽINIOS

ir Hamiltonas. Pradėjus šiame mieste kurtis lietuviams, vieno kito asmens buvo paruošiami tautiniai šokiai minėjimui. Pradėjus pasirodymui, dažnai šokėjai vėl išsiskirstydavo. Tačiau grupės užuomazga yra laikoma 1950 m., vadov. V. Panavaičiui - Stankienei (dabar Chicagoje), kuri taip pat grupėi dar vadovavo 1953-55 m. Nuo 1956 m. iki šios dienos šokiams vadovauja G. Breichmanienė. 1960 m. grupė duotas Gyvataro vardas. Taigi šiemet sukako 25-ri metai. Ši sidabrinė sukaktis buvo atšvieta balandžio 5-6 d. dideliu banketu ir sekmadienį puių koncertu Hamiltono Mohawk College auditorijoje, kurios tūkstantis vietų buvo užpildytos ne tik lietuvių, bet ir apylinkės lietuvių.

Po Kanados himno (gaila, kad scena buvo per daug kukli papuošta — be jokio įrašo mūsų tautinio ženklo). Į sceną pasipylė su mūsų sukurtu visos grupės — vaikų, jaunių, vyresniųjų ir veteranų — viso per 150 šokėjų. Žavingas vaizdas ir gal jaudinantis, matant scenoje šokant tėvus su savo vaikais. Ir taip, kaip filmo ekrane, pinamas landytinis, malūnas, subatėlė, aštuonnytis, lyriška sadutė, komiškas gaidys, senių šokis, voveraitė, rezginėlė ir kt., palydint Montrealio Gintaro tautinių muzikos instrumentų ansambliu, vadov. Z. Lapino, arba akordeonistų K. Deksnio ir V. Lukošiaus. Tiesa, ne visuomet Gintaro palyda derinosi su šokių tempu. Tačiau tik po vienos bendros repetitijos, mažos klaidelės yra neišvengiamos. Ir jos ne kiek nenustebėjo aukšto koncerto lygio, prie kurio dar prisidėjo jauni dainininkai A. Pakalniškys ir J. Vaškevičius, akomp. J. Govedui. Jie atliko solo partijas

ir J. Stankūno "Meilės balsai" duetą. Abu turi puikią medžiagą (tai atžymėjo sekantį dieną vietos dienraštis). Tačiau A. Pakalniškys ir J. Vaškevičius visuomet turėtų atsiminti, kad dainuojant tūkstantine klausytojų minia, negalima giliai scenoje stovėti, nes jų balsai dar nėra Metropolitan operos solistų. O gal salės akustika bloga, nes paskutinės eilės žemų gaidų beveik negirdėjo.

Pranešėja Lina Verbickaitė pavyzdinai pravedė programą, po kurios pasipylė sveikinimai žodžiu: prel. J. Tadauskas, Lietuvos general konsulas Kanada dr. J. Žmuidzinas, KLB pirm. J. Simanavičius, Hamiltono apyl. pirm. L. Skripkutė, šokėjų tėvų komiteto vardu M. Kalvaitienė, Aukuro — E. Kudabienė, Toronto Gintaro — vad. Karasiejai, St. Catharines Nemuno tautinių šokių grupė, Londono Baltija — M. Chainaus kas, Montrealio Gintaro — Z. Lapinas, Toronto Atžalyno — S. Martinkutė, Toronto dramos mėgėjų teatras Aitvaras, Toronto VA parapijos choro — K. Mileris, mergaičių choro Aidas — R. Šiulytė, šeštadienines mokyklos ved. J. Mikšys, šaulių — P. Kanopa, Ontario prov. tautinio meno sekr. Bunting, veteranų šokėjų — Z. Stanaitis; raštu: dr. J. Kriaučiūnas iš Chicago, šaulių s-gos centro valdyba, A. A. Tamošaičiai, Los Angeles Jaunimo ansamblis, Detroito Silainė, Canadian Folkart Council pirm. Kossar, V. Stankienė iš Chicago, Tautinių šokių institutas, Hamiltono burmistras V. Copps. Sekantį dieną vietos dienraštis "The Spectator" gan plačiu straipsniu atžymėjo Gyvataro sukaktį.

Sidabrinio jubilėjaus proga buvo taip pat išleistas repertuaras (Nukelta į 7 pusl.)

PLOKŠTELĖS, GAUNAMOS "DRAUGO" ADMINISTRACIJOJE

Plokštelės pavadinimas	Artistai	Kaina
ANŲ PUSEJ NEMUNELIO	Dainos ir plokštelės įrašytos Lietuvoje	\$5.00
AURELIA	A. Jarač Pankstelis (Stereo)	\$5.00
DAINOS	Aldona Stempuzienė (Mono)	7.00
DAINOS LIETUVIŲ IR KT. TAUTŲ KOMPOZIT.	Birutė Valterienė (Stereo)	6.00
DAINOS LIETUVIŲ	Salomeja Cernė (Stereo)	\$5.00
GINA CAPKAUSKAS dainuoja		4.00
LABĄ RYTĄ		6.00
LAUMES JUOSTA	New Yorko Lietuvių vyrų choras "Perkūnas"	
LIETUVIŠKA KAMERINĖ MUZIKA	Choro vadovas V. Strolia (Stereo)	6.00
LIETUVIŲ TAUTINIAI ŠOKIAI	Lietuviškos lengvos muzikos rinkinys	\$6.00
	Izidorius Vasyliūnas, 2 pl. (Stereo)	\$15.00
	(Išleido L. Bendr. kultūros Fondas)	5.00
		(Mono) 4.50
LIETUVIŠKŲ KANKINIŲ KOPLYCIOS VAIKŲ NE PASVINTINIMO ISKILMĖS	(Išleido Liet. Vyčiai)	5.00
OI TOLI TOLI	Philadelphia Lietuvos choras "Viltis" (Stereo)	6.00
JOREIVIŲ KELIAI	Modernūs kūriniai, atliekami Tamošio orkestru	5.00
	ir solistų (S. Barcus)	4.95
	N. Ščiukaitė	\$6.00
RADIO VAKARUSKININKES DAINUOJA		
SVAJONIŲ ŽEMĖ		5.00
SILUVOS MARIJOS KOPLYCIOS PASVINTINIMO IR RELIGINIO CONCERTO MOMENTAI		5.00
ZIRGINELIAI		5.00
DAINOS	A. Trečiokas	5.00
GRĮSIM, GRĮSIM	Kvartetas Viltis (Stereo)	5.00
MUZIKA FRANZ LISZT	Planistė Julija Rajauskas (Stereo)	6.00
KETURI AUTORIAI: Poezija ir muzika:	III-asis	5.00
IV LITERATŪROS VAKARAS	Skaito Jonas Aistis	\$5.00
LITERATŪROS VAKARAS	IV-asis	5.00
SEK PASAKĄ	Laima Rastenytė	\$6.00
RINKINYS 18	A. Sabanauskas	\$6.00
RINKINYS 19	D. Dolšis	\$5.00
RINKINYS 25	A. Dvariono muzika	\$6.00
26	A. Sabanauskas dainuoja	\$6.00
27	P. Dėdė-Grauzimis-Volteraitė	\$6.00
28	Karo muz. orkestras ir kiti	\$6.00
		(Mono) 5.00
	Lietuviškos lengvos muzikos rinkinys	\$6.00
		10.00
	Stasė Klimaitė	5.00
	Vyrų kvintetas "Baltija"	\$6.00
	Br. Jonušas. Maršai	\$5.00
	atlieka Sv. Kazimiero parapijos choras	\$6.00
	Dirigavo Leonas Kaulinis (Stereo)	\$6.00
	Algirdas Brazis ir Zibuoklės (Stereo)	\$5.00
	New Yorko Vyrų kvintetas (Stereo)	5.00
	L. Juodytė ir gitaras (Hi-fi)	5.00
	L. Juodytės dainavimas (Hi-fi)	5.00
	Janina Nemeikaitė-Armonienė (Stereo)	5.00
	Vilniaus Tautinis choras ir solistai (Stereo)	\$5.00
	L. Stukas, Zibuoklės, Rūtos ir parapijų ansambliai (Stereo)	5.00
	Lietuviškos lengvos muzikos rinkinys	\$6.00

DU GARSŲ LEIDINIAI

Šv. Antano parapija neseniai išspausdino naują giesmynėlį "Tave, Dieve, garbinam", kuris be viršelių yra 28 puslapių. Gerai sudėstytas, švariai išleistas ir nors spausdintas vietos amerikiečių spaustuve, turi visus lietuviškų raidžių ženklus, nepastebėta korektūros klaidų.

Čia nuopelnas vieno žmogaus — Prano Zarankos, kuris, reikia spėti, idėjo daug poilsio valandų. Reikėjo ne tik giesmynėlį sudaryti, reikėjo surinkti giesmes, sudėti angliškame raidne lietuviškus ženklus (taip kad beveik pastebėti negalima), taisyti korektūrą (gal net keletą kartų).

Giesmynėlis naudojamas Šv. Antano bažnyčioje mišių ir kitų pamaldų metu, kada gieda visi bažnyčioje esantieji, giedojimui kaip tik ir vadovauja šio leidinio redaktorius Pr. Zaranka, vargonais palydi svetimtautė vargoninkė.

Giesmynėlyje Pr. Zaranka rašo: "Ši giesmių rinkinys, skirta Detroito Šv. Antano lietuvių parapijai, surinkau, apipavidalinau, ir išleidau šventaisiais ir jų biliejiniais vyskupo Valančiaus metais, norėdamas priminti vyskupo rūpestį ir darbą lietuviškų giesmių srityje, leidžiant ir spaudus draudimo metais "Kantičkas".

"Ši rinkinėly spausdinti mane skatino ir kelios gal tik man brangios sukaktys:

Prieš 50 metų mane gimdydama mirė mano motina Natalija. Prieš 40 metų amžinai nutilo ir tėvas Antanas, didelis Leliūnų giedorių ir pirmas mano dainų ir giesmių mokytojas.

Netrukus bus 25 metai, kai giedu Šv. Antano bažnyčioje, o rudenį su eis penkeri metai, kai vadovauju bendram tikinčiųjų giedojimui."

Retai kas taip prasmingai sau brangias sukaktis paminė.

Kitas paminėtinas leidinėlis — "Jaunystės Šauklis", Detroito moksleivių ateitininkų karaliaus Mindaugo kuopos laikraštėlis. Jo redaktorė Taura Zarankaitė, dukra aukščiausiai minėto giesmynėlio redaktoriaus, T. Zarankaitės talkino komisija: Vida Nakaitė, Rita Neverauskaitė, Vidas Neverauskas, Aliukas Lelis, Virgis Kasputis ir Darius Mičiūnas. Viršelis ir iliustracijos Kristinos Veselkaitės.

Šis šifrografuotas (ir ant vienos pusės lapo) leidinėlis atspausdintas švariai ir darbas atliktas kruopščiai. Be paminėtų redakcijos kolektyvo, dar šiame kovo mėnesio skirtime numerį bendradarbiavo: Vytas Keblys, Algis Astasaitis, Kristina Veselkaitė, Audrė Sadauskaitė, Viktoras Brizgys, Rūta ir Vilija Žemaitytės ir, taip pat, žodis globėjos Janinos Udrienės.

Tikrai malonu būtų matyti dažniau išeinantį "Jaunystės Šauklį". Jis turėtų skatinti, kad daugiau jaunų plunksno mėgėjų (gal net būsimų žurnalistų) išjungtų į šio laikraščio bendradarbių eiles.

VI. Selenis

TELEGRAMŲ SIUNTIMAS

Vos pasigirdo žinios, kad Europos Saugumo konferencijoj JAV galinčios pripažinti Pabaltijo kraštų okupaciją, pasipylė protesto telegramas ir laišškai JAV

DETROIT, MICH.

PETRAS PUTRIUS

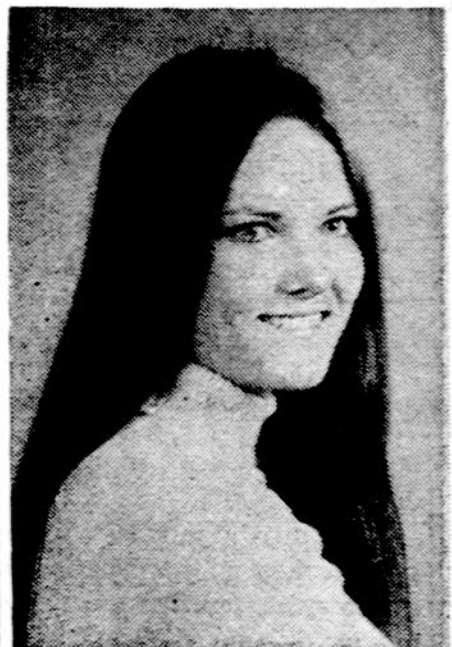
Dužo — Dekoravimas — Taiso Kambarius — Verandą — Garažus — Joda "Plaster Board" — Visų rūšių grindų ir sienų plytelės

8502 Maplewood, Livonia, Mich. 48152 Tel. 478-6779

visų Detroito tautybių vardu pasitatyti sukaktuvinį paminklą, prie kurio švenčių metu plevėsuotų visų tautybių vėliavos.

Planavimo k-teto paskutiniame posėdyje apie savo planus papasakojo slovakių k-teto p-kas p. Kristofek. JAV slovakai visas savo įėgas 1976 kreipia į Detroitą: čia šaukia savo suvažiavimą, statys opera, suruoš didingą festivalį, baigs įruošti kambarį Wayne universitete, išleis monografiją ir pastatys ir dedikuos statulą. Jų projektų sąmata 150,000 dol.

S. Kaunelienė

Debiutantė Asta Stašytė

DETROITO DEBIUTANTĖS

Debiutantė Asta Stašytė, kuri dalyvaus Debiutantų — abiturientų baliuje gegužės 3 d. Kultūros centre, šis metais baigia Thurston gimnaziją. Asta groja savo mokyklos orkestre ir priklauso National Honor Society. Ji baigia gimnaziją su labai gerais pažymiais ir gavo keturiems metams stipendiją siekti aukštesnio mokslo Wayne State universitete. Asta yra baigusi LB liutuanistinę mokyklą, šoka tautinių šokių grupėje "Silainė" ir priklauso skaučių Gabijos tautai.

Debiutantė Danutė Veselkaitė šį pavasarį baigia Benedictine gimnaziją. Danutė jau dveji metai kaip priklauso National Honor Society ir vienus metus gavo stipendiją Benedictine gimnazijoje. Ji, taip pat, laimėjo eilę kitų atžymėjimų — už anglų kalbą, meną ir matematiką. Ji dirba

Debiutantė Danutė Veselkaitė

mokyklos mokinių valdyboje ir iliustruoja gimnazijos laikraštėlį. Jai Wayne State universitetas pasiūlė stipendiją, bet Danutė lankys Oakland universitetą, kur studijuos biological engineering. Danutė nuo mažens priklauso ateitininkams, dainavo jaunimo chore ir šoka Silainėje.

Debiutantė Aldona Zita Ratnikaitė šis metais baigia Edsel Ford gimnaziją. Ji rudenį pradės lankyti University of Michigan — Dearborne. Zita yra baigusi LB liutuanistinę mokyklą, dainavo situ, sliziu vadovaujamam jaunimo chore ir šoka Galinos Gobiens vadovaujamo tautinių šokių grupėje "Silainė". Ji, taip pat, yra aktyvi skautė ir Detroito sporto klubo Kovo narė. Aldona Zita yra Jono ir Stasės Ratnikų dukterė.

Debiutantė Viktorija Jankutė šį pavasarį baigia North Farmington gimnaziją. Viktorija rudenį planuoja studijuoti Oakland universitete. Ji yra baigusi LB liutuanistinę mokyklą ir lankė aukštesnį liutuanistinį kursą dvejus metus. Viktorija yra

PIETŲ AMERIKOS LIETUVIAI APIE WINDSORO MERGAITEIS

Praėjusią vasarą Windsor mergaičių kvartetas "Aušra" Pietų Amerikoje davė keletą koncertų, kurie, sekant Pietų Amerikos lietuvių spaudą, praėjo su dideliu pasisekimu. Tai spauda ne tik gražiai įvertino mergaičių dainavimą, bet patalpino ir nuotraukas su linksmomis nuotraukomis mergaitėms. Ten buvo nuvykusios: Nijolė Giedriūnaitė, Aldona Tautkevičiūtė, Rūta Čerškutė, Dana Kozulytė, akordeonistė Kristina Puidaitė, jas lydėjo "Aušros" vadovė Valė Tautkevičiūtė.

Argentinos "Laikas" laukdamas atvykstant kvarteto, tarp kitko rašo: "Trumpesniai bendradarbiaujami tarp šiaurės ir Pietų Amerikos lietuvių, vėl pas mus atvyksta meno ambasada — tai mergaičių kvartetas "Aušra".

Po koncerto tas pats "Laikas" ilgesnį straipsnį baigė sekančiais žodžiais: "Mielos dainuojančios sesutės! Jūs apdovanojote mus nepaprastai spalvingu ir aukštos kokybės lietuviškų dainų vakaru. Jūsų dainos mus nukėlė į mūsų tėvų kraštą Lietuvą ir jums dainuojant girdime Tėvynės balsą. Ačiū jums!"

Gražiai apie "Aušrą" atsiliepė keliuose numeriuose Uragvajaus lietuvių katalikų informacinis biuletėnis "Zinios". Ten rašo: "Tikrai buvo labai gražu. Tai buvo žavi, aukšto meninio lygio bei visiems klausytojams suprantama, kultūrinė šventė". Kitoje vietoje rašo ir apie gautą pelną iš koncerto: "Žmonai buvo labai daug. Matėsi tokių, kurie daug metų kaip nesirodė liet. parengimuose. Tas koncertas paliko nemažą pelną. Mūsų pinigais apie 1,500,000 p." Taigi, jų pinigais gauta pelno net pusantro milijono.

Brazilijos "Mūsų Lietuva" savo puslapiuose garsino "Aušros" koncertą ne tik lietuvių, bet ir vietinė kalba su mergaičių nuotraukomis.

Pietų amerikiečių spauda ne tik nuosirdžiai dėkojo mergaitėms, bet ir PL Bendruomenėi ir pirminkininkui Broniui Nainiui, kurio iniciatyva tas koncertas galėjo įvykti.

(sln)

LB ŽINIOS

JAV kong. Gerry Brown, William Brodhead ir John Dingell, iš Michigano, atsakydami į Detroito LB apyl. Jono Urbono laiškus Pabaltijo okupacijos nepripažinimo klausimu, praneša, kad jie simpatizuoja mums ir yra kosponsorai rezoliucijai nr. 199 ir nr. 165, kurios yra įneštos US Kongrese.

— LB krašto valdybos paruošė laiškus pavyzdžius ir toliau platina LB valdybos narių, taip pat kviečia visus dar aktyviau jungtis į laiškus ir telegramų rašymą.

Jonas Urbanas

Debiutantė Aldona Zita Ratnikaitė

aktyvi skautė, šoka tautinių šokių grupėje "Silainė" ir sporto klubo "Kovas" sportininkė. Viktorija yra Eugenijaus ir Danutės Jankų dukra.

Robertas Selenis

Debiutantė Viktorija Jankutė

JAUNIMO STOVYKLOS ŽINIOS

Visą žiemą tyloje gyvenusi Dainava vėl keliais triukšmingam vasaros stovyklų ir Dainavos lankytojų sezono gyvenimui.

Siemė Dainavos lankytojų patogumui jau nuo gegužės 4 d. kiekvieną sekmadienį Dainavos vartai bus atidaryti nuo 12 val pietų iki 6 val. vakaro.

Pats gi Dainavos vasaros sezono atidarymas įvyks ilgojo savaitgalio metu, gegužės 26—27 d. Tomis dienomis veiks svetainė su specialiais pietumis, o šeimų patogumui, praleisti kelias dienas gamtoje, bus nuomuojami kambariai "Baltuose rūmuose".

Gegužės 26 d. vakare, oro sąlygoms leidžiant, įvyks linksnų vakaris su šokiais ir dainomis svetainės pastogėje.

Norintieji porai dienų būti pavasarinėje gamtoje, prašomi iš anksto užsisakyti kambarius tel.: 354—0746. Kambario mokeskis nakčiai 10 dolerių, dviem nakčims 15 dol.

— — —

Jau galima įsigyti Dainavos įvažiavimo sezoninius bilietus. Nors Dainavos išlaikymo išlaidos siemė yra žymiai pakilusios (taksai, elektra, gasas, darbo jėga ir t.t.). Sezoninių bilietų mokeskis paliekamas tas pat — 25 doleriai. Taip pat ir įvažiavimo mokeskis paliekamas tas pat — 1 dol. suaugusiui, 50 centų jaunimui iki paskutinių gimnazijos metų.

Įvažiavimo mokesčiai turi padengti papildomo patalymo darbus, savaitgalinį vandens sąrgą, patogumų priežiūros ir švaros darbininkų ir, žinoma, svetainės priežiūrą ir patarnavimą.

Sezoniniai bilietai galima įsigyti kiekvieną sekmadienį po pamaldų Šv. Antano parapijos ir Dievo Apvaizdos parapijos knygų kioskuose.

ALRKF Jaunimo stovykloje "Dainava", Manchester, Mich., šios vasaros stovyklavimui yra užsiregistravusios šios grupės ir numatytos šios datos:

Birželio 15 d. — birželio 29 d. Vyr. Moksleivių ateitininkų, amžius 15 m — 18 m.

Birželio 29 d. — liepos 13 d. Jaunučių ateitininkų, amž. 7—14 metų.

Liepos 13 d. — liepos 27 d. Mergaičių stovykla, kurią veda Putnamo seselės, amž. 7—15 m.

Liepos 27 d. — rugpj. 3 d. Ateitininkų sendraugių ir jų šeimų. Rugpjūčio 3 d. — rugpj. 10 d. laisva.

Rugpj. 10 d. — rugpj. 17 d. Lietuvių mokytojų stovykla.

Rugpj. 17 d. — rugpj. 24 d. LB šokių vadovų kursai.

Rugpj. 24 d. — rugsėjo 1 d. Ateitininkų federacijos jubiliejinė stovykla. (Vyr. moksł., studentai ir Sendr.).

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ŽINIOS

— Dailininko Antano Petrikio dailės kūrinių ir dr. Jono Šalnos šaknų skulptūrų paroda. Abiejų dailininkų kūrinių paroda yra ruošia LB valdybos š.m. gegužės 3—4 dienomis. Kultūriname centre. Oficialus parodos atidarymas įvyks sekmadienį, gegužės 4-tą, tuo po pamaldų. Parodos ir kitus kultūrinius reika-

DRAGAS, ketvirtadienis, 1975 m. balandžio 17 d.

5

TRUMPAI

lus tvarko LB valdybos nariai kultūriniais reikalais: Vacius Lelys, Irena Sventickaitė ir Marytė Alkevičiūtė.

— Motinos dienos minėjimas, kurį kiekvienais metais ruošia LB apylinkės valdyba, šiemet yra ruošiamas drauge su Lietuvių Katalikų Moterų sąjungos 54-kuopa, gegužės 11 Kultūriname centre. Minėjimo pradžia 11:30 val. tuo po šv. Mišių. Bus oficialioji dalis ir bendri pietūs, kuriuos organizuoja Moterų sąjunga. Prelegente jau anksčiau yra pakviesta, studentė Daina Kojelė, o meninę programą atliks, LB Žburio liutuanistinės mokyklos auklėtiniai. Pietums reikia registruotis iš anksto pas: Stellą Horą, Hellen Mikolaitis ir Eleonor Mickey. Minėjimo pelnas skiriamas Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos statybos fondui.

— Turėsime antrą LB-ės apylinkės Detroito. JAV LB Krašto valdyba apsvačiusi detroitiečių: St. Garlauską, Marijoną Šnapščiū, St. Simoliūną ir Stefaniją Kaunelienę š.m. kovo 22 d. pareikšima, nutarė pritarti jų sumanymai organizuoti antrąją LB apylinkės, apimančią pietvakarinio Detroito lietuvių, gyvenančius Šv. Antano, Šv. Petro ir Detroito lietuvių namų rajone. Naujoji apylinkė vadinsis, JAV LB Detroito Pietvakarių apylinkė. Jau veikiančios Detroito LB apylinkės pavadinimas pasilieka nekeičiamas. LB Michigano apygardos valdybos p-kas Vytautas Petrušis, kaip žinantis Detroito geografinę padėtį ir ten gyvenančių lietuvių sąlygas, yra prašytas KV-bai šiame reikale pagelbėti. Jis jau kontaktavo iniciatorių ir LB Detroito apylinkės valdybą, kad išsiaiškintų su naujos apylinkės steigimu susijusius klausimus.

— Detroito jaunimas išvyksta į Sporto šventę — Chicagoje. Po per visą žiemą užtrukusių treniruočių, daug Detroito jaunimo šį savaitgalį vyks į Chicago, kur įvyks šiaurės Amerikos lietuvių sporto žaidynės. Linkime detroitiečiams gerai pasirodyti ir gražiai reprezentuoti Detroito lietuvių. Su jais vyks daug ir vyresniųjų, kurie turės progos dalyvauti Lietuvių operos spektaklyje "Meilės eliksyras".

Jonas Urbanas

Laiškas

REIKIA SKELBTI TIKSLIAS ŽINIAS

Yra labai liūdna, kad turime žurnalistų, kurie paskelbia neteisingas žinias, nepasitikrinę faktų, remdamiesi žmonių pasakymais. Tokiom žiniom jie dažnai įžeidžia ne vieną žmogų ir niekad jų neatsiprašo. Mano nuomone, geras žurnalistas turėtų dėti tik patikrintas žinias, o ne vadovautis pasakymu.

Bronė Beržanskienė

— Turtinę kultūrinę popietę ruošia St. Butkaus šaulių kuopa balandžio 27 d. 1 val. Lietuvių namuose. Bus supažinama su dviem neseniai išėjusiomis knygomis. Karolis Balys atskleis keletą puslapių iš VLADO Purvio "Gyvenimas ir parinktieji raštai", Clevelando šaulė Jadvyga Budrienė supažindins su Sibiro kalinės Elenos Juciūtės knyga "Pėdos mirties zonoje". Meninėje dalyje: Clevelando Zalgirio šaulių kuopos trio Onos Mikulskienės vadovaujamas ir Danutės Petronienės vadovaujamos jaunosios Detroito kanklininkės. Po programos kavutė ir pyragai. Auka tik du doleriai išlaidoms padengti. Šauliai kviečia visuomene gausiai dalyvauti.

— Dr. Kazys Bobelis, Altos pirmininkas, informavo organizacijų centrą, jog gautomis per kongreso narį Derwinsky žiniomis Baltieji rūmai jau yra gavę per 10,000 laiškus. Laiškai be tiesioginės paskirties (kad Lietuvos okupacija nebūtų pripažinta), turi būti labai svarbų vaidmenį — garsina Lietuvos vardą.

— Algirdas Vaitiekaitis tik per vieną sekmadienį — balandžio 6 d. padėjo pasiūsti per 150 laiškus prezidentui, senatoriams ir kongreso nariams, kad Lietuvos okupacija nebūtų įteisinta. Laiškų rašymas bus tęsiamas tol, kol nei vieno lietuvių neliks šios pareigos neatlikusio. Prie laišku rašymo dar talkino: Regina Juškaitė, Harta Bosaitė, Laima Puškaitė, Juozas Račiukaitis, Stefa Kaunelienė, Edvardas ir Petras Vasilauskai ir Antanas Vaitėnas. Laiškų rašymą Detroito praveda Dlokas.

— D.L.K. Birutės skyriaus dvidešimtmečio minėjimas įvyks ateinančių sekmadienį, balandžio 20 d., Lietuvių namuose. Po pasikaitos mėninėje dalyje koncertas ir vaidinimas. Pradžia 12:30 val.

(sln)

VIRUSAI DIDINA DERLIŲ

Patirta, kad pomidorai, užkrėsti dirbtinėmis sąlygomis išaugintais silpnais mozaikos virusais, yra derlingesni už užkrėstus paprastu virusu. Olandų selekcininkai dešimtį metų augino šį silpną virusą. Jis sukelia jokių pastebimų pomidorų susirgimo simptomų. Patiekus į augalą, naujasis virusas neleidžia patekti kitokiems virusams. Kiti tyrinėtojai pamidorų apsaugos problemą sprendė atvirkščiai: jie sukūrė nejautrias virusams pamidorų veisles. Šios pamidorų veislės yra derlingesnės.

jm

Dainuokime Vilniaus dainas!

Mūsų dėmesys Vilniui turi pasireikšti ir mūsų patalinksminimuose. Tam tikslui gera priemonė yra

Grazinos Krivickienės - Gustaitytės rinkinys

VILNIUS LIETUVIŲ LIAUDIES DAINOSE

Jame yra kaikiurių dainų gaidos. Kalba peržiūrėta Pr. Skardžiaus, aplankas Marijos Biržinskaitės - Zymantienės.

Lietuviškos Knygos Klubo leidinys. 384 psl. kaina 5 dol

Jaunuoliška Lietuva ano metu jaunuolių išgyvenimuose

ANAPILIO PAPĖDĖJE

Karolė Pažeraitė

Šiame romane aprašo Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo metus 1918-1922 mokslus eliančio jaunimo nuotakas, atskleidama mūsų atmintin daug žinomų ir nežinomų asmenų. Knyga kainuoja \$5.00. Gaunama "Drauge" ir pas mūsų spaudos platintojus.

ISTORINIS LIETUVIŲ FONDO NARIŲ SUVAŽIAVIMAS

Lietuvių fondo v-bos vicepirminė ir vado A. Rėklaitis ilgesniam pranešime apžvelgė 1974 m. vado rezultatus, priminė 1975 m. vado tikslus ir vado stadiją ir dar palietė apylinkių kvotas, testamentus, LF narių vadybą ir medalius. Iki šiol net 30 LF apylinkių nustatytas kvotas išpildė su kaupu. Dabar LF vadovybė daug dėmesio kreipia į testamentinius palikimus. Iki šiol turėtos 49 palikimo bylos, 20 jų jau realizuota ir to išdovėjo fondan iplaukė apie 45,000 dol. Stambioji J. Krukonio palikimo byla dar neužbaigta. Užbaigus pirmąjį milijoną, labai aktualus yra LF narių vadybos reikalas. Šiais metais LF išleis skulpt. Kašubos suprojektuotą Vytauto Didžiojo medalį.

Patvirtinta investavimo politika

Investavimo komisijos pirm. P. Kilius pabrėžė: "LF do portfolio investavimas per šiuos metus buvo vedamas atsargiai ir tam daug laiko praleido ne tik investavimo komisija, bet taip pat LF valdyba ir taryba ilguose posėdžiuose, svarstant geriausius būdus kuo daugiau sukelkti pajamų, kad nenukentėtų skirstymas. Kaip neišvengė kiti fondai ir investuotojai, taip neišvengė ir LF investavimas nuostolių, ir dėl to priežasčių 1974 m. sukeltas pelnas buvo mažesnis, 1975 m. jau dabar atrodo kiek šviesesni. Yra vilčių, kad LF grįš į savo seną vagą ir bandys toliau investuoti konservatyviai ir išlaikyti pilną kapitalą duodant galimai didesnį pelną."

Izd. K. Barzduko pranešimas buvo trumpas. Kadangi kiekvienas suvažiavimo narys gavo detalų 1974 m. apyskaitą, K. Barzdukas tpaaiškino vieną kitą svarbesnių skaičių grupę. 1974 XII.31 LF-de buvo 1,043,374.12 dol., iš tos sumos į Common Stocks investuota 595,369.54 dol., taigi apie 60 proc. viso kapitalo. Izd. K. Barzduko parušta apyskaita aiškiai parodo, kad per 1974 m. i LF-dą įplaukė 147,546.59 dol. — tai rekordinė suma LF egzistencijai. Už tai suvažiavimo nariai nuoširdžiais plovimais išreiškė savo džiaugsmą.

Gal mažiausiai entuziastingas buvo Skirstymo komisijos pirm. dr. K. Ambrozaičio pranešimas. Bet ir šiais liesais metais vien lituanitinio švietimo reikalams paskirta 13,000 dol., 6,000 dol. paskirta Lietuvos istorijos rašymui, nors pats rašymas šiuo metu yra užklūvęs, ir taip pat visa eilė sumų kitiems uždaviniams, nors toli gražu ne visi prašymai galėjo būti patenkinti. "Mano pranešimas gal nėra entuziastingas, bet 41,000 dol. visgi atiduota lietuvių visuomenei, jei ne lietuvių fondas, mūsų visuomenė būtų turėjusi gerokai paprakai tuoti, kol tiek pinigų surinktų", pabrėžė dr. K. Ambrozaičis.

Trumpos pertraukėlės metu perskaitytos suvažiavimo raštu sveikinusių pavarde. Jų buvo nemažai, bet paminėtu tik vieną kitą: vysk. V. Brizgys, min. J. Kakeckas, dr. S. Bačkis, Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė, St. Barzdukas, prof. J. Žilėvičius, "Grandinėles" vadovas L. Sagsys ir visa eilė kitų. Dr. G. Balukas pranešė nelauktą naujieną, kad staiga susirgęs PLB pirm. inž. B. Nainys iš Sv. Kryžiaus ligoninės perkeltas į Loretto.

Kontrolės komisijos pranešimą perskaitė jos pirm. K. Grina. Rev. komisija, susidedanti iš K. Grinos, A. Būgos ir J. Ardžio, patikrino visas sumas ir joms paremti rado pilnus, tvarkingus dokumentus. Niekas nebuvo nusišlepta, visa atskaitomybė vedama tvarkingai ir teisingai. Susirinkimas vienbalsiai kontrolės komisijos pranešimą priėmė ir išreiškė džiaugsmą, kad LF valdybos nariai ir įstaigos tarnautojai dirba sąžiningai ir darba atlieka tikrai kruopščiai. Tai liečia

daugiausia A. Rėklaitį, K. Barzduką, P. Želvį ir K. Givilą. Todėl ne be reikalo kiek vėliau LF tarybos narys sol. St. Baras atkreipė dėmesį, kad panašios apimties amerikiečių korporacijos ar fondai administraciniams reikalams išleidžia net iki 25 proc. turimo kapitalo, kai tuo tarpu LF administracija iki šiol operavo tik su 2 proc. Iš to matyti, kiek paskirti žmonės atidavė aukos ir pasišventimo bendram lietuvių darbui.

Išsklausius pranešimus, priešpriešiniame posėdyje dar buvo skirta kiek laiko diskusijoms dėl pranešimų. Dėl investavimo, kur buvo tikėtasi daugiausia triukšmo, klausimas greit išspręstas. Šį klausimą gal taikliausiai išsėlė A. Juodvalkis: mažinti investavimus į Common Stock, kurie dabar duoda nemažą nuostolį, dėti pinigus į saugesnes pozicijas. P. Kilius paaiškino, jog buvo laikai, kada ir biržos akcijos buvo investuota net 80 proc. bendro kapitalo, o šiuo metu investavimai toje pozicijoje sumažėję iki 48-40 proc. Inž. V. Nauzdžius procentais paryškino, koki gražų pelną fondui nešė ankstyvesni investavimai. "Jei vieneri metai yra blogi, nereikia kristi į paniką", pabrėžė inž. V. Nauzdžius.

Po trumpų, nuoširdžių diskusijų išryškėjo išvada — pamažu mažinti investavimus į Common Stock. Kadangi tokią pat politiką buvo numatę ir LF vadovybė, tai ją suvažiavimas tik patvirtino.

Red. K. Bradūnas, grįžęs prie A. Rėklaičio pranešimo apie medalius, pastebėjo, kad medalius reikėtų leisti atsizvelgiant į sukaštis. Pvz. neseniai šventėm Vilniaus miesto įkūrimo sukaktį. Ar nereikėjo tada išleisti Gedimino medalių? Taip pat dabar Valančiaus ir Čiurlionio metais ar negeriau būtų išleisti jų medalių vietoje Vytauto Didžiojo, nes Lietuvoje rusai vargu leisų vysk. M. Valančių panašiai įamžinti. Vytauto Didžiojo medalis dar galėtų palaukti atitinkamos progos.

Kai kurie suvažiavimo dalyviai išreiškė nepasitenkinimą, kad šiemet LF meno premija Vasario 16 progai rengtoje parodoje paskirta už tas "nelaimingas" pirštines. Reikalą paaiškino dr. G. Balukas. Ne LF skiria premiją, bet juri komisija. LF duodamas pinigų, stato sąlygą, kad paroda būtų prieinama visiems išeivijos lietuviams dailininkams. Kitais metais sąlyga bus dar griežčiau pabrėžta. Deja, juri komisijos kažkodėl vis mūsų nepatenkina. Turėjom amerikiečių komisiją. Jie paskyrė premiją jaunai dailininkei. Mūsų visuomenė buvo nepatenkinta, o ta pati dailininkė vėl laimėjo kitą aukštą premiją pas amerikiečius. Šį kartą premiją paskyrė iš lietuvių dailininkų sudaryta juri komisija. Mes vėl nepatenkinti, o ta pati dailininkė vėl ka tik laimėjo kitą premiją pas amerikiečius Hyde Parke. Tokia yra realybė.

Inž. V. Nauzdžius ypač pabrėžė tai, kad LF visiškai įprasmis save, kai bus išleista pilna Lietu-

P. Turūta, dr. G. Balukas, inž. V. Kutkus, pirmininkavę Lietuvių fondo suvažiavime ir dr. J. Valaitis, LF tarybos pirm. Nuotr. A. Gulbinsko

vos istorija. Tą uždavinį žūt būt turime įgyvendinti, nes laikas išmarinis istorikus, gyvenančius laisvėje, okup. Lietuvoje istorija žiauriai klastojama, o jaunosios kartos tiek išeivijoje, tiek ir pavergtame krašte laukia pilnos, išsamios ir objektyvios Lietuvos istorijos. Tą mintį labai rėmė dr. G. Balukas ir eilė kitų.

Žurn. J. Janušaitis, per LF egzistencijos metus už visus daugiausia parašęs straipsnių LF reikalui, prašė, kad LF vadovybė skirtų didesnes sumas lietuvių spaudai, radijui ir televizijai.

I suvažiavimą atėjusius jaunūtes Dariaus — Girėno lit. mokyklos mokinės su tėvų atstovu L. Narbučiu LF vadovybei įteikė mokinį sudėtą auką ir tuo pasi- baigė priešpriešinį posėdį.

(Bus daugiau)

jm

ROCHESTER, N.Y.

DOSNŲ ROCHESTER LIETUVIAI

Vasario 16 d. proga Lietuvos laisvės kovai rėmti aukoj:

100 dol. — Sirmeniai, dr. Vincas ir dr. Giedrė.

60 dol. — Skrudžys, Antanas, Lietuvos kariuomenės savanoris.

50 dol. — Jurkus, Juozas, Lelai, dr. Vladas ir Marcelė, Zuriene, Alina.

40 dol. — Apanavičiai, Albinas ir Birutė, Šlapeliai, Povilas ir Stasė.

30 dol. — Beresnevičiai, Aleksas ir Agnė, Burkūnų šeima, Krokai, Bronius ir Juzė, Sinkus, Albinas ir šeima.

25 dol. — Bakšys, kun. Jonas, Cieiminis, Andrius ir Ramutė, Sabaliai, Antanas ir prof. Vlada.

20 dol. — Adomaičiai, Jonas ir Ona, Baltrušiai, Klemensas ir Sofija, Baluta, Pranas, Domeika, Pijus, Draugielis, Vaidevutis ir Nijolė, Gečiai, Aleksandras ir Rūta, Jankūnai, Vincas ir Ona, Keiba Vladas, Kiršteinai, Raimondas ir Aldona, Klein, Ona, Klimas, prof. dr. Antanas ir Danguolė, Laukaičiai, Jonas ir Liucija, Linkevičius Petras, Litvinai, Vitolis ir Birutė, Musteikiai, Jonas ir Ada, Saladžiai, Juozas ir Danutė, Slatkus, Pranas, Sodytė, Valerija.

15 dol. — Baltrus, Leonas, Cypas, Vytautas ir Birutė, Miškiniai, Kęstutis ir Kazimieras, Raginiai, Vincas ir Jadvyga, Tamošiūnai, Rimvydas ir Zivilė.

10 dol. — Blavėčiūnai, Petras ir Elena, Dėdinai, dr. Jonas ir Nijolė, Druoseikis, Algis, Druoseikiai, Petras ir Julija, Jankai, Jurgis ir Kotryna, Janušonai, Janušonienė, G. Klimas, Tadas A., Kučinskis, Kazimieras, Kurkūnai, Feliksas ir Liucija, Lapina, Kęstutis ir Janė, Liutkus, Raimundas, Miškinis.

Jonas ir Magdalena, Penkevičius, Julius, Povilaiciai, Jurgis ir Henrika, Rimkus Frances, Rochesterio pranciškonai kunigai, Sedlickai, Juozas ir Juzė, Sabaliai, Kazys ir Kotryna, Skučai, dr. Ginas ir Gailė, Stankai, Juozas ir Marija, Staškevičiai, Vytautas ir Ada, Strikaitis, Bronius, Vidmantai, Gabrielius ir Mikalina, Vitkai, Valerijonas ir Viktorija, Vošlienė, Monika, Ziriys, Mykolos.

6 dol. — Zmuidzinai, Vytautas ir Izabelė.

5 dol. — Arlauskas, Zigmantas, Baltrušaitis, Juozas, Bliudnikienė, Stasė, Bukai, Kazys ir Adelė, Jakubonienė, Bronė, Juška, Jonas, Krygerienė, Julimienė, Vytis ir Laima, Matukas, Petras, Mockevičius, Frank, Morikinas, L. Noleikienė, Janina, Olaf, Algirdas ir Aldona, Petkevičiai, Edvardas ir Grasilda, Pierce, Nijolė ir Richard, Poškie, Jadviga, Pucius, Mečys, Saladžiuvienė, Genė, Semalienė, Ona, Sipailai, Zigmantas ir Sofija, Vysniauskienė, Angelė, Zlotkus, Kazimieras.

3 dol. — Liormanas, plk. Raimundas, Urbanas P.

2 dol. — Johnson Mrs., Kasliauskaitė, Ona, Obalis, Raimondas, Šiurilienė Ona ir X.

1 dol. — Bertulis D., Butrimienė, Janina, Lelytė, Nida, Zmuidzinienė, Martyna ir "Friend".

Viso suaukojo 1487 dolerių.

Paskirstyta: Amerikos Lietuvių Tarybai 1,400 dol. ir Amerikos Lietuvių Bendruomenei 100 dol.

ALT Rochesterio skyriaus valdyba

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

PUKI DOVANA SVENČIŲ IR KITOMIS PROGOMIS

SV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

ANTRA LAIDA

Išleido

LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBES

Mecenatas — Prel. Juozas Karalius

Naujas Testamentas yra praktiško formato ir tinka kitiems virstalams. Vertimas padarytas gražia lietuvių kalba Meccenato dėka laida parduodama prieinama kaina.

Gaunama "DRAUGO" knygyne

Kaina — \$5.00

Illinois gyventojai prašomi pridėti 50 centų mokesčiams ir persiuntimui: (kitaip gyvenantieji pridėkite 25 centus).

Gera proga visiems įsigyti Naująjį Testamentą. Siųskite užsakymus:

DRAUGAS

4545 West 34th Street

Chicago, Illinois 60629

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

TELEF. — WA 5-8063

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos Radijai Stereo ir oro vėsintuvai Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St. — Tel. 776-1486

Įvairių prekių pasirinkimas, mototekstai, baldytuvai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
COSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629
3333 So. Halsted, Chicago, IL 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3339
V. Valantinas

VALOME

KILIMUS IR BALDUS
Pamaine ir vaškuojame visų rūšių grindis
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Jerų prekių didelis pasirinkimas. Automobilai, baldytuvai, televizijos, dolerinių sertifikatų, maistas, akordeonai
2808 W. 69th St., Chicago, IL 60629
TELEF. — WA 5-2737.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave., Chicago, IL 60632, tel. 927-5980

HEATING CONTRACTOR

Išrangiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatu senus visų rūšių namų apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. Western Ave., Chicago, IL 60609
Tel. VI 7-3447

NAMŲ APSILDYMAS

Taisan senus ir įdodu naujus pečius, Pildai išvalau, taipgi alyvinus perdūru dėl dujų. Įdodu vandens šilumų kreipis.

A. BANY — 447-8806

10% — 20% — 30% pildau mokėst už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8554

Maža lietuviška dovana

Visuose lietuviškuose namuose turėtų būti lietuviška vėliava. Nėra vietos dažnai didesnei vėliavai iškabinti, bet galima laikyti mažą vėliavukę ant rašomojo stalo. Galima ir net padaryti gražią kombinaciją su Amerikos vėliavuke. Dienraščio "Draugo" administracija gali pristatyti tokias mažas, gražias vėliavukas, kad Lietuvos vėliava plevėsotų Jūsų namuose.

Tokios vėliavos kainuoja po \$1.50, (reikia pridėti 8 centus mokesčių ir 25 centus už persiuntimą, jei gyvenate Illinois valstybėje). Užsakymus siųskite "DRAUGAS", 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gėl skelbtis kalbos visiems prieinamos.

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas Įvairių atstumų
823 WEST 34th PLACE
Tel. — FRontier 6-1882

PROGOS — OPPORTUNITIES

TAVERN WITH BUILDING

Living quarters. Dining Room-Hall. Extra lot.

927-0027

REAL ESTATE

Parduodamas 4 kamb. mūr. namas (2 mieg.) Marquette Parke, arti 71-os. Telef. — 778-3702

Čia gerovė

1 1/2 aukšto namas, 2 butai: vienas dalinai nebaigtas, 12 Marquette Pk., arti Pulaski, 50 p. sklypas, \$22,500. 3 butų mūras Marquette Pk. Naujas gazi šildymas. Garažas \$28,000. Pukius 5 kamb. 15 metų mūras. Arti "Kool-Aid" ir mūsų ofiso. \$24,900.
4 butų didelis mūras, N. 10% nuo investuoto kapitalo. Platus lotas. Atskiri garažai. 4000 sq. ft. Brighton Pk. Nusiėjo iki \$29,000.
Didelis 5 kamb. 3-jų aukštų, 30 metų mūras. 1 1/2 vonios. Saugus pušinis belsmentas. Blokas į pietus nuo Marquette pko. ir Kedzie, \$22,950.
10 butų mūr. 2 auto mūro garažas. Naujas gazo šildymas. Alumin. langai. 60 p. lotas. Arti mūsų \$77,000.
Arti prie parko. Aple 12 metų 2-jų butų po 5 1/2 kamb. mūras. Mūro garažas. Atskiri šildymai \$44,000.
Sveikus didingas 16 metų 3-jų butų mūras. Atskiri šildymai. Alumin. langai. Aple 40 p. lotas. Mūro garažas. Marquette Pk. \$46,000.

VALDIS REAL ESTATE

7051 S. Washtenaw Av. RE 7-7200

4 butų mūr. netoli Kedzie ir 72-os. Geras investavimas. Pukli rezidencija, 3 mieg., juosta rūšys, \$2 ir Kedzie.
2 aukštų mūr. apyauja, Gražioje vietoje Marquette Pk.
Labai gražus 2 miegamų mūr. prie 64-os ir Kedzie.
2 butų mūrinis ir garažas. Brighton Pk.

Notariatas — Drandimai Income Tax

SIMAITIS REAL ESTATE

2951 W. 63rd St., 436-7878

M. A. SIMKUS REAL ESTATE, NOTARY PUBLIC INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, pildomi PILIETYS PRASŲYMAI ir kitoki blankai.

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas — Valdpmas

Draudimai — Income Tax Notariatas — Vertimai

BELL REALTY J. BACEVICIUS

6455 S. Kedzie Ave. 778-2233

BUD'S REALTY NAMŲ PIRKIMAS BEI PARDAVIMAS

Butų Nuomavimas

BALYS BUDRAITIS

4369 So. Archer Avenue

Telef. — 254-5551

ISIGYKITE DABAR

Kazio Barausko

18 Draugo RIMTIES VALANDELES

parinkti pamokslai, atspausdinti knygoje

PRISIKELIMO ŽMONES

A. a. kun. Kazimieras Barauskas parėšė kelis simtus pamokslų populiariam "Draugo" skyriui. Jo atminimu kun. P. Patlabos rūpesčiu Aloyzas Bagdanavičius, laidojant velionį, sakė, kad "jokio straipsnio rašymas velionio taip nedidino kaip religinio. Jis juos rašydavo labai atsidėjęs ir giliai susikauptęs".

Knygos išleidimas sutampa su jo 70 m. gimimo ir 45 m. kunigybsės sukaktimi.

Kaina \$4.00. Gaunama "Draugo", 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 (Persiuntimas 25 centai, ir Illinois gyventojai prideda 20 centų mokesčių)

Biznieriams apsimoka skelbtis dienraštyje "Drauge".

HELP WANTED — VYRAI

Order fillers and taggers

Must speak English. Work in clean air-conditioned warehouse. Must have good references and must pass polygraph tests.

PAKULA & COMPANY

218 S. Wabash Avenue 7th Floor

FIREMAN

STATIONARY ENGINEERS

License Required for excellent position for new engineer or experienced engineer. Shift operations in large industrial complex located on near northside.

Excellent opportunity for an Engineer eager to learn. Shift Differential Bonus

Profit Sharing Hospital-Surgical Major Medical Disability Benefits, Stock Purchase Group Life Insurance Positions open immediately.

Please phone

Marvin Wren 278-1502

PROCTER & GAMBLE

1232 W. North Ave.

An Equal Opportunity Employer

HELP WANTED MOTERY'S

Established DRAPERY WORKROOM North Shore Custom Drapery Workroom is in need of full or part time seamstresses. Experienced in bedspreads and custom drapery sewing. Excellent working facilities and top salaries.

Call 251-3539

Ask for Mr. Sebastian

SALESLADY FULL TIME

Retail Experience

Loop Linen & Drapery Srop

Call Mr. Grace

FR 2-2644 — FR 2-2648

SEWING MACHINE OPERATORS WANTED

Must be experienced. Single needle and Serge Machine. Full Time. Steady.

SHAFER SPORTSWEAR

2541 N. Sheffield, 938-8973

VYRAI IR MOTERY'S

PART TIME HELP

Days and Evenings —

Male and Female

McDonald's

Chicago lietuvių operos valdybos vicepirmininkas Venclovas Momkus (kairėje) Operos finansinių rūpesčių dēlinasi su spaudos bendradarbiu Jurgiu Janušaičiu (dešinėje)

LIETUVIŲ OPEROS ŠIMTAS NUOLATINIŲ MECENATŲ

Operos "Meilės Elikas" dirigentas, maestro Vytautas Marjoniūsis, kalbėdamas su spaudos žmonėmis, išryškino ir Chicago lietuvių operos stiprybę. Tai susiklausymas, darbo meilė, ryžtas išverti ir visuomenės pinigai, kurių, ačiū Dievui, Operos vadovybei vis pavyksta sutelkti ir kuriais finansuojami tikrai vertingi operų pastatymai.

Kai vasaros dienomis su Chicago lietuvių operos vicepirmininku Venclovu Momkum žygiuodavome golfo laukuose, tai mūsų akimirkoje vis iškilavo Operos nueitas kelias. Prietelius Vaycs, atrodo, ir tegyvena Lietuvių operos rūpesčiais, naujais pastatymais, įvairiausiais ateities planais.

Ir aną dieną Jaunimo centro kavinėje įvyksta Operos finansines problemas. O jų daug, visos sunkios, skubios, reikalingos visų lietuvių dėmesio, paramos.

— Ačiū Dievui, turime gerą šimtinę nuolatinių Chicago lietuvių operos rūpesčiais begyvenančių, ištikimų mecenatų, kurie kasmet be didelio prašymo savo duoklę atiduoda. Štai, būdavo, Talandis, bankininkas Mackevičius net po tūkstantinę kladavo. O kiti šimtinėmis atskubėdavo. Ir taip metai iš metų. Nuostabu, jie nepavargo. Vienas kitas, tiesa, dėl įvairių priežasčių iš mecenatų iškrisdavo, bet jų vieton vėl stodavo

nauji. Ir taip jų pagalba pavykdavo surinkti iki dešimties tūkstančių dolerių, kas Chicago lietuvių operai daug palengvindavo finansinę naštą, porinamalonai nusiteikęs Vaycs Momkus.

— O kokių būdu taip lengvai mecenatus sučiumpate, ar turi talkos?

— Kruta visa valdyba. Bet tomis problemomis daugiausia rūpinosi aš, Jurgis Vidžiūnas ir Vladas Stropus. Savus mecenatus jau pažįstame. Ir kai artėja naujos operos sezonas, tik jiems primename savas bėdas. Kiti net patys, be prašymo savo duoklę atsiunčia. Na, kartais stabtelėjame užėigose, išlenkiame taurelę, susitinkame daug bičiulių ir, žiūrėk, tie malonūs žmonės pasisiūlo su savo duokle.

— O, sakyk, kiek kaštuoja vienos operos pastatymas?

— Vidutiniškai apie 45,000 dol. Žinoma kitos, sakysime, kaip Gražina, kaštavo žymiai daugiau.

— Tad ar pakanka mecenatų ir spektaklių pajamų išlaidoms?

— Normaliai, jeigu susilaukiame žiūrovų į visus tris spektaklius, užpildome Marijos auditoriją ir mecenatų dovanos beveik ir apmoka vienos operos pastatymo išlaidas.

— Ar seniai pradėjai eiti finansų teltėjo pareigas?

— Faktinai man tenka rūpin-

Hamilton, Ont.

(Atkelta iš 4 pusl.)

tacinis 104 psl. red. G. Breichmano ir V. Beniušo leidinys. Be straipsnių pačios vadovės G. Breichmanienės, A. Rinkūno, L. Verickaitės, S. Martinkutės, K. Barono, sveikinimų įvairių organizacijų ir paskirų asmenų — jis nuotraukom atvaizduoja visą Gyvataro nueitą kelią, pasirodymus Kanados ir JAV miestuose, Pietų Amerikoje ir Europoje. Albumas ne tik kaip brangi archyvinė medžiaga, bet taip pat kaip ir reprezentacinis leidinys, turėtų rasti vietą kiekvienos šeimos knygų lentynoje. Gausiamas, pasiūniant 5 dol. vad. G. Breichmanienė, 104 Bertram Dr. Dundas, Ont., Kanada.

K. Baronas

AIDO PENKMETIS

Hamiltono kolonijos jauniausias meninis vienetas — mergaičių choras Aidas š. m. balandžio 5- d. atšventė savo 5-rių metų gyvavimo sukaktį. Įsteigtas 1970 m. J. Pleinio iniciatyva, Aidas jau spėjo pastatyti stiprius žingsnius lietuviško gyvenimo kelyje, aplankydamas beveik visas didesnes Lietuviškas JAV ir Kanados kolonijas. Pereitais metais buvo išvykęs į Europą — Angliją, Vokietiją, Italiją, o Vatikane dainavęs Popiežiaus audencijoje. Popiežius Paulius VI, sužavėtas mūsų giesmėmis ir dainomis, asmeniškai pasikalbėjo su aidūtais.

Be abejo, kad ir balandžio 26 d. Hamiltono Jaunimo Cent-

A. A. DR. JONO P. POŠKOS MIRTIES PENKMETIS

Prieš penkeris metus mirė Amerikos lietuvių veikloje labai gerai žinomas dr. Jonas P. Poška. Jis mirė 1970 m. balandžio 19 d. ir to paties mėnesio 23 d. palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

A. a. dr. J. Poška buvo gimęs 1889 m. balandžio 4 d. Legečių km., Pašuvio v., Kėdainių apskr. 1909 m. atvyko į JAV ir po kelerių metų, susidėjęs kiek santaupų, mokėsi Šv. Bedos, Šv. Vardo ir Šv. Prokopijaus kolegijose. Lojolos universitete studijavo filosofiją ir sociologiją, vėliau stėjo savanoriu į JAV kariuomenę. 1923 m. baigė Chicago medicinos mokyklą ir pradėjo dirbti įvairiose Chicago ligoninėse. Vėliau darbovosi kaip Šv. Kryžiaus ligoninės chirurgas. Jis buvo ir vienas šios ligoninės kūrimo iniciatorius.

Nuo 1912 m. dirbo lietuvių išsiviečių organizacijose. Studijuodamas organizavo lietuvių mokslinius ir studentus, vėliau dirbo A. L. Kat. Susivienijime ir blaivybės draugijose, Tautos fonde ir kt. Su paskaitomis ir prakalbosmis važinėjo po įvairias Chicago ir platesnes lietuvių kolonijas. 1933 m. buvo Pasaulinės parodos lietuvių dienų komiteto vicepirmininkas ir sporto pirmininkas.

Spaudoje taip pat yra daug rašęs straipsnių, eilėraščių, vertimų. Yra išvertęs "Vilių Teli", kuris buvo statytas scenoje. Bendradarbiavo "Drauge" Giedroje, Katalike, Moksleivyje, Moterų Dirvoje, Vytis ir kt. Priklausė karo veteranams, Kolumbo vyčiams, paskutiniu metu ilgiausiai dirbo Oak Forest ligoninėje. Yra gavęs kelis JAV karinius medalius už atsižymėjimą.

tis ne vien finansais. Didelę dalį darbų atlieku ir kitose srityse. O finansais rūpinuosi jau šešeri metai.

— O kaip su "Meilės Elikasyru"? Ar išvešite?

— Čia turiu tarti tikrai nuosirdų padėkos žodį mecenatams. Jų ir šiais metais nebus mažiau, už pirmuosius metus. O jeigu Chicago lietuvių gausiai dalyvaus visuose trijuose spektakliuose ir pripildys Marijos auditoriją — bėdos bus, galima sakyti, sėkmingai įveiktos. Mano nuosirdus prašymas — ir ši kartą skirkime reikiama dėmesį Chicago lietuvių operos paskutiniam darbui — "Meilės Elikasyru".

Ir vėl mintimi sugrįžtame prie maestro Vytauto Marijono žodžių — šis vienetas neturį sau lygaus. Tai lietuvių pasididžiavimas.

Taip. Tad ir branginkime jį, o Meilės Elikasysras tebūnie mums ir pavasariško kultūrinio džiaugsmo švente.

J. Janušaitis

jimus, taip pat Lietuvos vyriausybės apdovanotas Gedimino III laipsnio ordenu. Buvo Lietuvių gydytojų draugijos pirmininkas, Lietuvos vyčių c. vald. pirm., vienas Dariaus ir Girėno legiono organizatorių ir kt. organizacijų narys ar rėmėjas.

Velioniu dr. J. P. Poškai mirties penkmečiui prisiminti rengiamos pamaldos. Lietuvių visuomenė jo darbus taip pat prisimena su didele pagarba ir dėkingumu.

— ps.

A. a. dr. J. P. Poška

Mano mielajam kaimynui kvetkiečiui
A. + A. Prel. Dr. JONUI BIČIŪNUI
Romoje mirus, jo broliui, seserims ir kitiems
giminėms reiškiu nuoširdžią užuojautą.

Petras Kudukis

A. + A.
JONUI BERŽINSKUI amžinybėn iškeltavus,
mielai p.BERŽINSKIENEI, velionies broliui su šeima
ir kitiems giminėms reiškiame giliausią užuojautą ir
drauge liūdime.

Joana ir Romanas Drukteiniai

Omaha, Nebraska.

A. + A. DARIUI JURGUČIUI mirus,
liūdinčius tėvus DANGUOLĘ ir JURGĮ, sesutę ASTĄ,
broliuką PAULIŲ ir senelius giliai užjaučiame.

Skautininkės: E. Bogutienė

L. Puskepalaitienė, P. Pajaujienė

A. + A.
PREL. DR. JONUI BIČIŪNUI
Romoje mirus, brolio žmonai JULIJAI BIČIŪNIENEI,
seseriai EUGENIJAI BIELSKIENEI, broliui KAZIMIERUI
Kanadoje ir jų visų šeimoms reiškiame giliausią
užuojautą.

Marija Rimkienė ir sūnus
dukros ir žentai

A. + A. JONUI PETKUI mirus,
jo žmonai KAZELI, sūnams ARNOLDUI ir BORTONUI
bei jų šeimoms ir visiems artimiesiems reiškiame
nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

Adelė, Ildefensas ir Vytautas Šadauskai
Romana ir Algis Gruzdžiai su šeima
Rita ir Zigmas Šadauskai su šeima

Mūsų kolonijose

Brockton, Mass.

CHORO ISVYKA

Atvelykio dieną, balandžio 3, Brocktono lietuvių Sv. Kazimiero choras giedojo Providence, R. I., lietuvių parapijos bažnyčioje, naujų vargonų šventinimo progą.

Po bažnytinės ceremonijos parapijos klebonas A. Martinkus suruošė choristams ir svečiams puikias vaišes, kuriose be choristų ir choro vedėjo komp. Juliaus Gaidelio dalyvavo ir Providence diecezijos vyskupas, kuriam choro giesmės ir vaišės labai patiko.

VAKARIENE

Balandžio 26 dieną, šeštadienį, A. L. Bendruomenės Brocktono apylinkė rengia šaunią vakarienę Sandaros patalpose, 30 Intervale St., Brocktone.

Vakariene rengiama tikslu sukelti lėšų įvairiems lietuviškiems reikalams paremti ir yra ypatinga tuo, kad už 5 dol. bus duodama gera, kelių patiekalų, vakarienė ir gėrimų.

Sokioms gros gerai žinomas 3 asmenų orkestras. Be to, kiekvienas galės išmėginti savo laimę turtingoje loterijoje.

P. Jančauskas

— Tegu nužudo mane tironai
— aš esu pasirusęs.

A. Solženicynas

Brangiai motinai ir senelei

A. + A. DOMICELEI GRIGIENEI mirus,
dukrai, žentui dr. ADOLFUI, anūkams RUTAI, DAIVAI
ir VYTAUTUI BALTRUKENAMS giliai užuojautą reiškia

Alė ir Adolfas Ruibiai
Vilair Alvydas Vasačiai

A. + A. ALLEN J. RADVILLE

Gyveno 4223 W. 83rd Street, Chicago, Illinois.

Mirė bal. 14 d., 1975, 2 val. popiet, sulaukęs 58 m. amžiaus. Gimė Chicago, Illinois.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Helen (Jurionaitė), sūnus Robert A. Radville, marti Lynne, 2 dukterys: Janis, žentas James Kulik ir Jean, žentas Raymond Lawler, 7 anūakai, motina Pauline (Valentine) Radville, našlė a. a. Harry, brolis Gene Radville, sesuo Diane Antone ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas McPhee koplyčioje, 7133 S. Western Ave. Laidotuvės įvyks penktad., bal. 18 d. iš koplyčios 9:15 val. ryto bus atlydėtas į St. Bede the Venerable parapijos bažnyčią, 83 St. ir Kostner Ave., kurioje 10 val. įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona, sūnus, dukterys, marti, žentai, anūakai, motina, brolis ir sesuo.

Laid. direkt. Joseph McPhee ir Sūnūs. Tel. PR 6-0777

Laidotuvių direktoriai

MAZEKA & EVANS

6845 SOUTH WESTERN AVENUE

TRYNS MODERNISKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8660

REpublic 7-8601

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
— TĖVAS IR SŪNUS —

TRYNS MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Tel. GROvenhill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3 9852

4605 07 South Hermitage Avenue

Telefonas YArds 7-1741

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. VIrginia 7-6872

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIGNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL.

Tel. OLYmple 2-1003

APILINKINIS MUS

× Prof. Vyta. Marijošius, kuris šį šeštadienį ir sekmadienį diriguos "Meilės Elikysrą" Lietuvių operos pastatyme, Marijos aukšt. mok. salėje, yra apsigyvenęs Jadvygos ir Jono Labanauskų šeimoje, Marquette Parke, telef. 737-3710.

× Lietuvių Karių Veteranų s-gos Ramovės Chicago skyriaus narių susirinkimas įvyks š. m. balandžio 20 d. 12 val. Jaunimo centre. Bus pateiktas svarstyti šių metų veiklos planas. Po susirinkimo bus kvatė. Nariai kviečiami susirinkime dalyvauti. Asmeniniai kvietimai nebus siunčiami.

× Šeštadienį, balandžio 19 d., įvyks Tarptautinis festivalis Notre Dame universitete, South Bend, Ind. Festivalyje bus atstovaujamos įvairios tautybės. Notre Dame Baltų klubas pakvietė Jaunimo centro šokių ansamblių dalyvauti programoje. Balandžio 21 d. M. Krauchūnienė Notre Dame skaitys paskaitas įvairiomis temomis, liečiančiomis kultūrinius ir politinius reikalus ok. Lietuvoje ir išorėje gyvenime.

× Aktoriui Leonui Barauskui pagerbti skirtoje popietėje akademijoj dalyvaus jo buvę kolegos aktoriai: Laima Rastenytė-Lapinskienė, Stasys Pilka, Jonas Kelečius ir Algimantas Dikinis. Minėjimas įvyks Jaunimo centro didžiojoje salėje šį sekmadienį (balandžio 20 d.) po 12 val. šv. Mišių, atnaušintų jėzuitų koplyčioje už Leono Barausko sielą.

× Vytautas Krasauskas, Hickory Hills, Ill., apmokėjo dvi "Draugo" prenumeratas Vokietijoje ir Kanadoje gyvenantiems lietuviams ir ta pačia proga paliko 10 dolerių savo dienraščiui stiprinti. Dėkojame.

× Antanina ir Petras Kaušai, kurie Operą remia jau elė metų, būdami visad jos mecenatais, šiemet vėl įteikė 130 dol. auką naujos operos "Meilės Elikysras" pastatymo išlaidoms sumažinti. Jie daug kuo yra padėję Operai, o praeitais metais, kaiėjo mūsiškės Operos sezonas, pas juos gyveno ir maestro Vytautas Marijošius. (pr.)

× Dalyvaukime jaunimo šventėje. Gegužės 3 d., 7 v. v., Sheraton Inn restorane įvyks šių metų pavasario baigusių aukštesnias (high school) mokyklas abiturientų susipažinimo ir jų pristatymo lietuviškai visuomenei balius. Rengia LMKF Chicago klubas ir abiturientų motinų komitetas. (pr.)

× "Meilės Elikysro" operos spektaklių bilietai dar gaunami Marginuose. Šeštad., premjeros dieną bilietai gaunami iki 3 val. popiet, o po to — nuo 6 val. vak. bilietų kasoje. Sekmad. bilietų kasa bus atidaryta 4 val. popiet Marijos Mokyklos auditorijoje. (pr.)

× Šokių vakaras, rengiamas sportinių žaidynių proga, balandžio mėn. 19 dieną, 8 val. vak. Dariaus ir Girėno salėje, 4416 So. Western Ave. Tikimasi turėti daug svečių iš Toronto, Detroito, Clevelando, Bostono ir New Yorko. (pr.)

× Pavasario balius, ruošiamas Lietuvos Dukterų draugijos, bus balandžio 19 d. 7:30 v. v. Jaunimo centre. Meninę dalį atliks sol. N. Aukštuolienė, akomp. G. Narienė. Vakarieni, šokiai, grojant Neo-Lithuanų orkestrui. Bilieto kaina 9 dol. Staliukus rezervuoti ir bilietus užsisakyti pas R. Smolinskienę tel. LU 2-1771. (pr.)

× L. B. Lemonto valdybos sekretorė studentė Agnė Katiškytė paruošė, o visa valdyba išdalino apylinkės lietuviams, kad jie pasiųstų padėkos laiškus apylinkės ribose esantiems kongresmanams Edward J. Derwinski, John N. Erlonborn ir George M. O'Brien už jų ankščiau atliktus gerus darbus Lemonte ir visiems lietuviams. Buvo siunčiama padėkos laiškas ir Chicago Tribune korespondentui p. Bill Anderson. Buvo paruošta ir išplatinta 350 padėkos laišku. Kai kurios šeimos jau gauna atsakymus.

× Sofija Džiugienė, gabi ir veikli Chicago visuomeninė, sutiko eiti Penktos Tautinių šokių šventės rengimo komiteto vicepirmininkės pareigas. Ji ejo atsakingas pareigas ankstyvesnėse tautinių šokių šventėse, vadovaujant dr. L. Kriauceliūnui.

× Marquette Parko Lietuvių namų savininkų organizacijos susirinkimas įvyks penktadienį, balandžio 18 d., 7:30 val. vakare parapijos salėje.

× Zita Baltramona, Chicago, Ill., nusipirko "Drauge" už didesnę pinigų sumą lietuviškų knygų, plokštelių, rankdarbių.

× Nauji Lietuviškos Knygos klubo nariai: A. Maselskis ir Zita Baltramona, abu iš Chicago.

Sol. Vanda Stankienė dainuoja Lietuvių fondo bankete Chicagoje, Martineque restorane balandžio 12. Nuotr. D. Vakarės

× Zita ir Vilijus Juškos, kurie Floridoje, Haines City, U. S. Hwy. 27, N., turi savo gražų motelį su puikiu restoranu, atsiuntė Operai 175 dol. čekį, kad tuo prisidėtų prie mūsų Operos veiklos palaikymo. Vilijus Juška yra ilgus metų dainavęs Operos chore ir taip pat buvęs Operos valdybos pirmininku. Opera džiaugiasi, kad jos buvęs pirmininkas, kad ir toli gyvendamas, neužmiršta to vieneto kuriam tiek daug teko dirbti ir aukotis. (pr.)

× Gisela ir Adolfas Lietuviškai, populiaraus Gintaro klubo savininkai Marquette Parke, yra nuosirdūs lietuviškojo gyvenimo, ar tai būtų šalpa, tautiniai reikalai ar mūsų kultūrinė ir meninė veikla, palaikytojai. Adolfas daugeliu atvejų yra nevienam padėjęs įvairiose nelaimėse ir niekad neatsisako padėti, jei tik gali. Gisela jam padeda klubo darbuose ir taip pat palaiko lietuvišką veiklą ir į ją skatina. Jų salėje dažnai vyksta susirinkimai, posėdžiai ir pobuviai. Lietuvių Opera iš jų yra sulaukusi daug paramos praityje, jos susilaukia ir dabar. Štai, kai šį šeštad. ir sekm. matysime "Meilės Elikysro" operą, prie jos pastatymo Gisela ir Adolfas Lietuviškai yra jau prisidėję su 300 dol. auka. (pr.)

× NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Mutual Federal Savings 2212 West Cermak Road. Telefonas VI 7-7747 (sk.)

× Reikalinga moteris prižiūrėti vaikus Brighton Parko apylinkėje. Skambinti 247-3781. (sk.)

Lietuvių Operos ir spaudos atstovai po spaudos konferencijos Chicagoje. Pirmoj eilėj: Alice Stephens, sol. Stefan Wick, sol. Margarita Momkienė, prof. Vytautas Marijošius, prof. Juozas Žilėvičius, sol. Gina Capkauskienė, sol. Arnoldas Vokietaitis. Stovi: Vytautas Radzius, Vladas Būtenas, Jonas Mockaitis, Vaclovas Momkus, Rūta Grauzienė, Algirdas Pužauskas, muz. Alvydas Vasaitis, Vytautas Kasniūnas, Jurgis Janušaitis, Jurgis Vidžiūnas.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

"GRANDIES" MADŲ PARODA

Palikdama madų specialistams įvertinti modeliuojamus drabužus, noriu išreikšti savo išpučius apie įvykusią "Grandies" ansamblio madų parodą. Aš tenėjau vien dėl idomumo ir, tiesą pasakius, nesigailiu taip praleidus popietę.

Madų paroda įvyko balandžio 13 d. susirinkus būrui moterų (keli vyrai) ir nemažai jaunimo Jaunimo centro didžiojoje salėje. Stalai buvo gražiai papuošti ornamentais ir grandiečių atneštomis šviežiomis gėlėmis. Ant kiekvieno stalo buvo padėta programų su gražiais virėliais. Patys galėjome pasiskaityti, kas modeliuos, kas papuošė salę ir sceną, kas pranešinėja ir t. t.

Programa prasidėjo. Pranešėja Mikutaitienė ne tik gražiai pristatė kiekvieną eilutę ir suknelę, bet taip pat pridėjo kokią nors atitinkamą žodinę puošmenę.

V. Kazlauskaitės pianino padėda derinosi su gražiais modeliuojamais drabužiais, tik galia, kad šita graži muzika ne visada pasiekė klausytojų ausis, nes salėje buvo kaip bičių avilys.

Pirmoje dalyje buvo moterų aprangos modeliavimas. Nors tai buvo idomu, aš labiau laukiau, kol jaunesnės modelės pasirodys. Sekė laimėjimai, ir tada mano laukiamas jaunimas. Buvo mergaičių ir berniukų, didelių ir mažų. Mažaisiais visi susižavėjo. Tokie jauni ir, atrodo, visai nebijojo pasirodyti prieš tokią minią žmonių. O vyresnioms mergaitėms teko nors trum pam užsivilioti Norman Burstein gražius kailius. Lauke buvo pavasariška, bet kailiai, pasirodo, tinka visokiais metų laikais. Keli modeliai nešiojo baltas sukneles, kurias ir aš mieliai kada nors įsigyčiau, eidama į koki nors iškilmingesnį balių.

Ir taip prabėgo kelios valandos madų pasaulyje. Modelės, tur būt, jau buvo pavargusios po tokios ilgos darbo dienos, bet, manau, madų paroda gerai pavyko. Visom esančiom davė idėjų ką nusipirkti ar pasisiūti ateinančioms metams, o man — ką nešioti ir įsigyti, kai būsiu vyresnė ir daug turtingesnė.

R. Kubiliūtė

SV. VARDŲ DR-JOS VEIKLA

Švč. M. Marijos Gimimo par. Sv. Vardo draugija ejo bendrai prie šv. Komunijos balandžio 13 d. apie 105 jaunų ir senesnių. Narių yra daugiau kaip 400. Būtų gražu, kad visi šios parapijos vyrai prisirašytų. Šv. Vardo dr-ją bendrą komuniją turi per aštuntas val. rytines Mišias kas mėnesio antrą sekmadienį. Prisirašymas tik vienas doleris į metus, po Mišių bendri pusryčiai ir trumpas susirinkimas. Pusryčius pvz. vasario mėn. užmokėjo Jonas Yerkes. Motinas pagerbs gegužės 11 d. Laidotuvių direktorius John G. Evans, pagerbdamas

savo mirusią motiną ir visų narių motinas, žmonas, padengs pusryčių išlaidas. Turime daug stambių dr-jos rėmėjų Steponas Lack ir sūnus, laidotuvių direktoriai, Antanas Petkus ir sūnus laidotuvių direktoriai, A. J. Meats, Antanas Plenis, George Smith, Antanas Bartkus ir kt.

Klebonas kun. Antanas Zakarauskas atidarė susirinkimą malda. Kalbėjo kun. A. Zakarauskas, pirm. Phil Krause, vicepirm. Algis Barauskas, antrasis vicepirm. Pranas Radis, buvęs pirmininkas dr. J. Simonaitis, Banky, dr. J. Jerome. Dr-ją buvo pakviesta į Radijo forumą.

F. Seratovich davė apyskaitą, sekr. Gleason perskaitė protokolą. Vicepirm. Algis Barauskas pranešė kad Motinos diena bus su gražia programa.

Pirm. Phil Krause pažymėjo, kad jo brolis Edwardas (Moose) Krause dalyvaus mūsų par. svetainėje gegužės 9 d. penktadienį 7:30 val. vak. Kun. A. Puchenski, dr-jos dvasios vadas, baigė susirinkimą su malda.

Jonas A. Skelly

LMA PRATURTEJO OPEROMIS

Prieš kurį laiką Lietuvių Muzikologijos archyvas gavo keturių veiksnių su prologo operą "Knygnešys", sukurta pagal A. Molio romaną "Knygnešio tragedija", kurios muziką ir libretas yra parašytas Jono Statkaus, gyvenančio Chicago, Ill. Prologe žynys kalbasi su žuvusiais Lietuvos karžygiais. Pirmame veiksme vaizduojamas dykumos kiemas. Antrame veiksme — Nemuno pakrantėje šoka undinės. Trečiaj veiksme vyksta m. ške, prie pasienio sargybos posto. Ketvirtame veiksme teisme teismo salėje teisiamai knygnešiai. Operoje dalyvauja solistai, choras, baletas solistė, undinių baletas ir gegužinės šokėjų baletas. Muzika lengva, melodinga, harmonija klasikinė, be ypatingų naujovių, lengvai pastatoma.

Antroji opera gauta iš Australijos. Tai Ben Zabelos trijų veiksnių "Kalvio duktė". Šioje operoje dalyvauja 8 solistai ir choras, kurio dydžio apimtį priklausančiui jo galimybių. Siužetą sudarė lietuvių Lietuva 1920-1930 m. laikotarpį.

Operos solistas Liudas Stukas padovanojo LMA komp., Vytauto Klovos orkestrinę partitūrą operos "Du kalvijai" (Zaligrio mūs s).

Liet. Muzikologijos archyvo gerbėjas V. R-us dovanojo komp. V. Klovos 4 veiksnių operos "Vaiva" fortepiono santrauką. —LM

LIETUVIŠKO VELYKINIO STALO POPIETĖ

L.M.F. Chicago klubas jau keleri metai Atvelykio sekmadienį ruošia velykinio stalo popietę. Šis renginimas kasmet susilaukia vis didesnį visuomenės susidomėjimą. Ypač gausiai susirinko šiais metais, nors tą

pačią dieną buvo keletas parengimų, kaip tai "Draugo" kasmetinės premijos įteikimas ir kt. Būtų labai gera, kad ateity tokių sutapimų būtų galima išvengti.

Šiais metais velykinis stalas tikrai labai puošnus. Anksti atėję svečiai ji kruopščiai apžiūrino, kol jis dar pello ašmenų nepalietas. Akis žavėjo ne kalorijos ar cholesterolis, bet labai įvairūs patiekalai ir gražūs jų papuošimas. Štai stalo viduryje pavasario žiedai, taip planingai sudėstyti gražios puokštės. Tik P. Vaitaitienė taip ir gali prabilti gėlių kalbą ir susirinkusius. Čia pat tulpių gėlės nuostabieji velykiniai margučiai. "Jų grožis nuostabus, taip norėtusi juos nors paliesti, kas juos išmargino"? — girdžiu ne vieną, jais besigėrančių. Juos gi išmargino dail. M. Laurinavičienė, dail. J. Paukštie, R. Chiappetta, K. Leonaitienė ir P. Vaitaitienė.

Popietę pradėjo pirm. M. Marcinienė, pasveikino svečius, kurių tarpe matėsi kons. J. Daužvardienė, ukrainiečių atstovė U. Celewicz ir kiti. Po kun. K. Trimako keletos susikauptumui skirtų minčių, visų dalyvių subtiliai sugiedotos "Linksma diena" posmo, visus vaišintis pakvietė atsakomąjoji šio renginio vadovė M. Macevičienė.

Kiek vėliau prasidėjo programa, kurią atliko I. Motekaitienės dainavimo studijos mokinės: A. Baronaitytė, D. Bajelytė, R. Kleinaitytė, V. Petkevičienė, A. Petkutė ir D. Petreikytė. Solo dainavo A. Baronaitytė. Visų jų gražūs veidai, tautiniai drabužiai, parinktos dainos ir jų nuosirdus išpildymas derinosi prie visos nuotaikos. Akompanavo M. Motekaitis. Visiem programoms dalyviams nepagalailta plojimų.

Kiekvienas didesnis parengimas pareikalauja daug darbininkų. Ne mažą "štabą" pakvietė ir M. Macevičienė. Štai jos: S. Adomavičiūtė, H. Bagdonienė, E. Dovilienė, J. Kerelienė, A. Petokienė, O. Roznikienė, E. Songinienė, O. Vepšienė, L. Žvynienė. Dar paminėtinos D. Kurauskienė, Chicago klubo parengimų vadovė, I. Sekmadienį ir E. Diminsienė. Pabaigai reikėtų priminti, kad rengėjas jau svarsto, kaip išvengus se-

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Charles Bielskis, Brockton, Mass., jau baigia 80-tus metus. Savo laiske "Draugo" redakcijai rašo, kad jis 1918 m. norėjo važiuoti Lietuvon ir stoti savanoriu, bet nebenuvyko, tačiau Lietuvai remti pirkė Laisvės paskolų laktų už 5000 dol.

— Detroito Pabaltiečių komiteto delegacija: estų — Raimond Tralla, latvių — Juris Ozals ir lietuvių — Linas Stonys, lankėsi Detroit News redakcijoje ir turėjo pasikalbėjimą, dėl vedamojo Pabaltijo reikalais, su kolumnistu McGreen.

— Apolonijs Lapienė, Juno Beach, Fla., gyventojas padarė daug gražių lietuviškais drabužiais lėlių, kurios buvo išstatytos Lietuvių dienos parodoje Floridoje.

— Diana Čiampienė-Papilytė Washington, DC, gyventojas skambino pianinu amerikiečių skaučių grupei, kuri atliko lietuvių tautinius šokus Lietuvių dienos programoj Floridoje. Šokus paruošė tautinių šokių mokytoja Rimgailė Zotovienė.

KANADOJE

— Kanados Jaunimo sąjungos valdyba, bendradarbiaujant su KLB krašto valdybos pirm. Jonu R. Simanavičium, sudarė taisykles išrinkimui 17 atstovų iš Kanados į III PLJ kongresą. Tuo reikalu KLB sąjungos aplinkraščiai su taisyklėmis bei kitomis detalėmis pridėdami prie šio aplinkraščio. Taipgi pridėdami kongreso reklaminius ir vaizui pravesti lapeliai. Primenama, kad atstovų į III PLJ kongresą rinkimai visoje Kanadoje lietuvių kolonijose vyks birželio 1 d. Apylinkių valdybos prašomos glaudžiai bendradarbiauti su KLB sąjungos skyriais bei jų įgaliotiniams ir tvarkingai praveisti rinkimus, vadovaujantis pridėtomis rinkiminėmis taisyklėmis.

— Kultūros darbuotojų suvažiavimas. Gegužės 24-25 dienomis Toronto, Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. W., kultūros komisijs rengia kultūros darbuotojų suvažiavimą, kurio tema — "Kultūra-gyvybė". Norima, kad kiekviena apylinkė atsiųstų bent po vieną atstovą į šį suvažiavimą. Tuo pačiu norima atsklausti apylinkių valdybų pirmininkų, ar nemorėtų ta proga taipgi atvykti ir kartu su minėtais apylinkių kultūros atstovais turėti bendrą pasitarimą įvairiais gyvybiniais reikalais su krašto valdyba.

— Kanados Baltų Federacijos valdybą sudaro: pirm. — Jonas R. Simanavičius, vicepirmininkai — kun. Algimantas Žilinskas, dr. L. Lukss (latvis), Laas Leivat (estas), sekretorius — Gediminas Kurpis, išdėninkas — V. Rained (estas), narys G. Sukse (latvis) ir jį pakeičiantysis narys — Janis Laučis (latvis).

ARGENTINOJ

— Kun. Antanas Saulaitis, SJ, III Pas. Lietuvių Jaunimo kongreso pirmininkas, po labai sėkmingo jaunimo posėdžio Montevideo mieste, kuriame Argentinos lietuvių jaunimą atstovavo Nelida Zavickaitė ir Viktoras Barzdžius, užvažiavo taip pat aplankyti Argentinos ir specialiai apžiūrėti stovyklos vietovės Villa Marista ūkyje, Pilar mieste. Apžiūrėti stovyklos vietą vyko su p. J. Zavicku, V. Barzdžium ir Nelida Zavickaitė. Stovyklai parinkta vieta labai patiko. Tą pačią dieną (bal. 1 d.) svečias dalyvavo ekstra sušauktame jaunimo posėdyje lietuvių parapijoje. Išvyko į namus balandžio 2 d. vėl per Urugvajų. Kun. A. Saulaitis tikisi dalyvauti jaunimo studijų savaitėje Pilar mieste balandžio 18-19 d.

— Stasė Šivickienė ir jos dukra Irene de Pose kovo 22 d. iš Urugvajaus atvyko į Buenos Aires, kur apsislojo pas savo pusėsėrę Sofiją Plučiauskienę Avellanadoje, su kuria S. Šivickienė nesimatė 46 metus.

CHICAGOS ŽINIOS

MIRTIS ROTUŠEJE

Policininkas Frank Bastone, 46 m., sukirto negyvas Chicago rotušėje. Jis iš ankščiau turėjo širdies ligą, atrodo, mirė širdies smūgio ištiktas.

UŽPULTA MOKYTOJA

Mokytoją Carol Beamish, laukiančią autobuso netoli Spencer mokyklos, 214 N. Laverne Ave., Chicagoje, užpuolė du 14 m. tos pat mokyklos mokiniai, atimdami rankinuką ir beisbolo lazdos smūgiu sumušdami nosį. Užpuolikai suimti.

CHICAGOS NUOSAVYBIŲ VERTĖ

Chicago žmonių nejudamoji nuosavybė 1974 m. buvo įvertinta 6,629,346,603 doleriai. Įvertinimas yra mokesčių reikalingas ir jis yra gerokai mažesnis už rinkos kainą.

— Mirtys dėl susisiekiimo nelaimių Chicagoje per pirmus tris šiu metų mėnesius sumažėjo 12%; šiemet žuvo 24 žmonės, kai pernai per 3 mėn. buvo užmušti 32.

RIAUSĖS RUNGTYNIŲ AIKŠTĖJE

Comiskey stadione po rungtynių, kuriose čekiečių Sox komanda pralaimėjo prieš Texas Rangers, kilo riaušės. Policija sako, kad jų priežastis buvo, kad daugelis siurbė alų. Areštuota 11 žmonių.

PAGERINIMAI CHICAGAI

Naujame Illinois biudžete gubernatorius Walker siūlo daug pagerinimų Chicagai: praveisti tiltų remontus, statyti naujas pervažas, pergrįsti kelius, paremti universitetus, jų tarpe Lojolos universitetui skirti 3,2 mil. dol.

PLAUKYMO LAMETOJAI

Chicago parkų distrikto organizuotas plaukymo rungtynes laimėjo Ridge parko plaukikų grupė.

L. M. F. Chicago klubo pirm. M. Marcinienė, D. Kurauskienė ir M. Macevičienė prie Velykinio stalo.